

KYRKA I RÖRELSE

STRATEGI

2019–2022

LINKÖPINGS STIFTSORGANISATION

Svenska kyrkan
LINKÖPINGS STIFT

I RÖRELSE PÅ VÄGAR IN I FRAMTIDEN

Under ett antal år har Linköpings stift arbetat med frågan om vad det är att vara kyrka i vårt stift i vår tid. Samtalet har förts bland anställda, förtroendevalda och ideella i olika grupperingar och med olika intensitet. Detta samtal ligger till grund för herdabrevet *Levande tillsammans med Kristus – om en kyrka i rörelse* (2016). Herdabrevet är ett uttryck för hur biskopen uppfattar stiftets längtan att vara kyrka i vår tid, utifrån de olika förutsättningar som stiftets församlingar lever i.

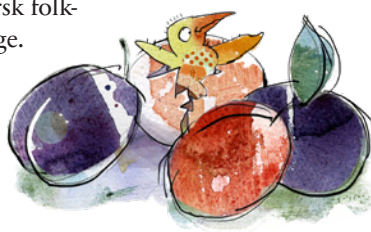
I herdabrevet talas om en perspektivförskjutning i förståelsen av vad det är att vara en evangelisk luthersk folkkyrka i ett samtida Sverige. Hoppets betydelse, bärarskapets glädje, gudstjänstgemenskapens rikedom, möjliggörandets förtroende är några av de perspektiv som lyfts fram i brevet.

Stiftsstyrelsens strategidokument 2019–2022 kan ses som en konsekvensbeskrivning av detta herdabrev för stiftsorganisationen. Det är stiftsstyrelsens och stiftsorganisationens förståelse av församlingarnas mål och stiftsorganisationens bidrag i uppfyllandet av dem. Vår förhoppning är att vi har lyssnat av rätt och att vi har hittat rätt rörande stiftsorganisationens roll och uppgift.

Stiftsorganisationens uppgift är att främja, tillse och förvalta, allt enligt Kyrkoordningen. Men vad detta förvaltande, vad denna tillsyn och detta främjande egentligen innebär konkret här och nu, det är något som bör variera över tid och utifrån

församlingarnas aktuella situation och behov. Därför behövs ett strategidokument.

Under cirka ett år har samtal förts i stiftet mellan prostar, kyrkoherdar, stiftsorganisationens anställda, förtroendevalda i stiftsorganisationen med flera. I dessa samtal har vi sökt förstå församlingarnas målbilder och hur man ser på kyrkans liv och möjligheter i just det sammanhang man befinner sig i. Detta samtal är en fortsättning på de samtal som fördes i framtagandet av herdabrevet och kan ses som en konkretisering av detsamma.

Arbetet sammanfattas nu i åtta områden som tonat fram som av central strategisk betydelse för stiftets utvecklingsarbete. Inom varje område har vi försökt förstå vilka mål stiftets pastorat och församlingar har bland annat genom att ta del av församlingsinstruktioner och föra samtal med prostar och kyrkoherdar. Vi har också utifrån kyrkoordningen försökt förstå stiftsorganisationens bidrag till att uppfylla dessa mål. Utgångspunkten för att tolka och sammanfatta har varit *de sju rörelserna*, herdabrevets sammanfattning av den riktning som kyrkans utveckling bör ha.

Jesus säger i Johannesevangeliet att ”Jag har kommit för att de ska ha liv, och liv i överflöd”. När stiftsorganisationen har formulerat sin vision, *Levande församlingar*, är det bland annat dessa Jesus-ord som hörts. Vår förhoppning är att detta dokument och arbetet som följer i dess spår, i någon mån ska kunna bidra till detta liv. ✞

Martin Modéus
Biskop i Linköpings stift

Pether Nordin
Stiftsdirektor i Linköpings stift

INNEHÅLL

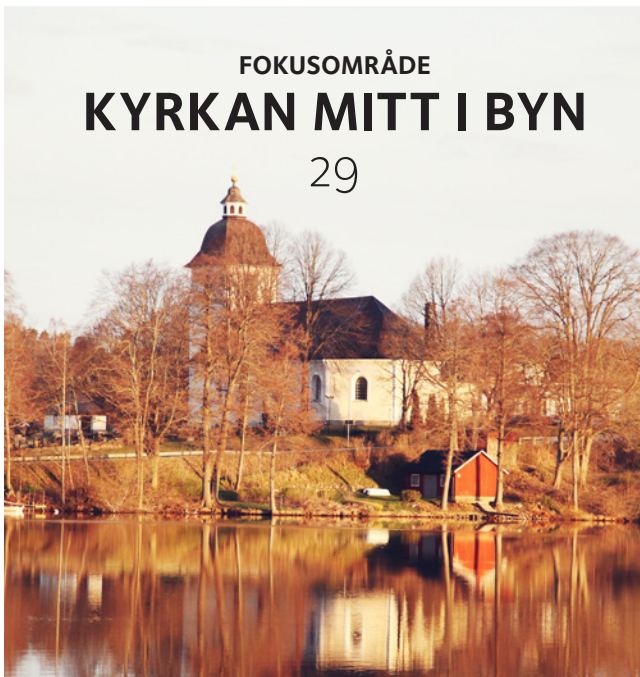
3	Förord
6	Inledning
8	Vision, rörelser och strategi
12	Nuläge och omvärldsanalys
15	Gudstjänst
19	Klimat
23	Konfirmation och konfirmanduppföljning
29	Kyrkan mitt i byn
33	Ledarskap och rekrytering
39	Samverkan
43	Social sammanhållning
49	Växa och rusta
53	Stiftsgemensamma enheter
57	Målen – sammanfattning
66	Källor
68	Fotnoter

FOKUSOMRÅDE
SAMVERKAN
39

FOKUSOMRÅDE
KYRKAN MITT I BYN
29

FOKUSOMRÅDE
**SOCIAL
SAMMANHÅLLNING**
43

FOKUSOMRÅDE
**LEDARSKAP OCH
REKRYTERING**
33

FOKUSOMRÅDE
VÄXA OCH RUSTA
49

INLEDNING

*Ty i honom är det vi lever,
rör oss och är till.*

APOSTLAGÄRNINGARNA 17:28

Att vara kyrka har sin utgångspunkt i evangeliet om Jesus Kristus som alltings ursprung och mål. Bibelns berättelser ger kraft för upprättelse, befrielse och försoning. En kyrka är en gemenskap för ett oavbrutet mottagande av nåd, kraft och kärlek från Gud till försoning och befrielse. I varje tid och i varje kyrka uttrycks detta liv och Linköpings stift är en del av denna världsvida gemenskap.

Linköpings stift är en del av Svenska kyrkan som är en episkopal kyrka med församlingar, pastorat och stift. Församlingen är grundläggande i Svenska kyrkan. Det är i församlingen som kyrkans tro och liv gestaltas och levs. Biskopen har en enande roll och leder, samordnar och symboliserar enheten, dels mellan stift och församlingar och pastorat, dels mellan det egna stiftet och andra stift och den nationella och internationella kyrkan.¹ En biskop är en "pontifex", en brobyggare i ordets alla dimensioner.

FÖRSAMLING OCH STIFT

Linköpings stift är det pastorala område som Linköpings stift utgör. Huvuduppgiften för stiftsorganisationen är att tillsammans med församlingar verka för Svenska kyrkans tro och liv genom att på alla sätt stödja och tillse församlingar. När stiftsorganisationen samverkar med församlingar och pastorat kan man säga att man som helhet verkar som ett stift. Detta synsätt, att arbeta tillsammans, är centralt för att få en gemensam kraft i handlingar och för att kunna verka som en helhet.

DOKUMENTETS UPPGIFT

Detta dokument är ett strategidokument för stiftsorganisationen i Linköpings stift för perioden 2019-01-01–2022-12-31 antaget av stiftsstyrelsen. Dokumentet beskriver vad det kan innebära att vara kyrka i dag och pekar ut en vision och centrala mål för stiftsorganisationens arbete. Dokumentet är grundläggande för allt arbete och vägledande för alla beslut och prioriteringar inom stiftsorganisationen.

DOKUMENTETS STRUKTUR

Dokumentet har två huvuddelar: en första del (del 1–4) och en fördjupningsdel (del 5–12). Den första delen har en inledning, en beskrivning av hur de sju rörelserna bidrar strategiskt i arbetet mot visionen samt vilka fokusområden som valts (del 2). Därefter görs en mindre omvärldsanalys (del 3) som avslutas med del 4 som beskriver enbart effekt- och leveransmål för varje fokusområde. Därefter följer fördjupningsdelen (del 5–12) som utförligt beskriver resonemangen inom varje fokusområde. Den avslutande delen (del 13) beskriver mål och indikatorer för stiftsgemensamma enheter.

DOKUMENTETS ANVÄNDNING

Stiftsorganisationen ska under stiftsdirektorns ledning arbeta med detta dokument inför planering av samtliga verksamheter samt vid uppföljning och utvärdering av dessa. Vid all verksamhetsplanering inom stiftsorganisationen är detta dokument styrande. Uppföljning av verksamheter sker utifrån detta dokument inom varje enhet samt i ledningsgruppen för återkoppling till stiftsstyrelsen. Stiftsstyrelsen ska granska och utvärdera, minst årligen, all verksamhet utifrån dokumentet

och har ansvar för att fördela resurser och tillföra medel för att genomföra och följa upp strategin. Stiftsdirektorn har ansvar för att leda allt arbete mot de mål som formuleras i strategin. Det arbetet sker med den verksamhetsplan och budget som årligen tas fram för beslut i stiftsfullmäktige.

DOKUMENTETS OMFATTNING

Dokumentet omfattar direkt Linköpings stiftskansli, Vårdnäs stiftsgård och Pilgrimscentrum i Vadstena, som tillsammans och som helhet, ska arbeta mot visionen *Levande församlingar*.

Deras inriktningsmål beskrivs i den avslutande delen del 13. Dokumentet har även betydelse för stiftsgemensamma enheter som egendomsutskottet (tidigare egendomsnämnden), Gransnäs ungdomsgård och Vadstena folkhögskola. Dessa enheter är visserligen självständiga juridiska personer, men deras styrelser består av flera ledamöter som utses av stiftsstyrelsen eller stiftsfullmäktige i Linköpings

stift. Denna koppling leder till att de, tillsammans och som helhet, bör arbeta mot visionen *Levande församlingar*. I november 2016 beslutade stiftsfullmäktige om en strategiplan för förvaltningen av prästlönstillgångarna och den är styrande för egendomsutskottets arbete.

BARNPERSPEKTIV OCH BARNKONSEKVENSANALYS

Det har varit viktigt att tidigt i arbetsprocessen få med barns och ungas perspektiv. Det kallas i framställningen för barnperspektiv. Varje område har redogjort för vad det perspektivet innebär. Dessa skrivningar har sedan granskats i en barnkonsekvensanalys. Det är angeläget att barns och ungdomars perspektiv inte enbart handlar om en

granskning utan om ett grundläggande synsätt i framställningen. Därför används orden barnperspektiv och barnkonsekvensanalys. Strategidokumentet för stiftsorganisationen i Linköpings stift 2019–2022 (S100-2016-412) har granskats utifrån den checklista som finns för barnkonsekvensanalys för Linköpings stift. Barnkonsekvensanalysen har bidragit med många relevanta synpunkter och förbättrat dokumentet. Granskningen skedde 2017-12-01 och bifogas dokumentet.

VISION, RÖRELSER OCH STRATEGI

*Jag har kommit för att de skall
ha liv, och liv i överflöd.*

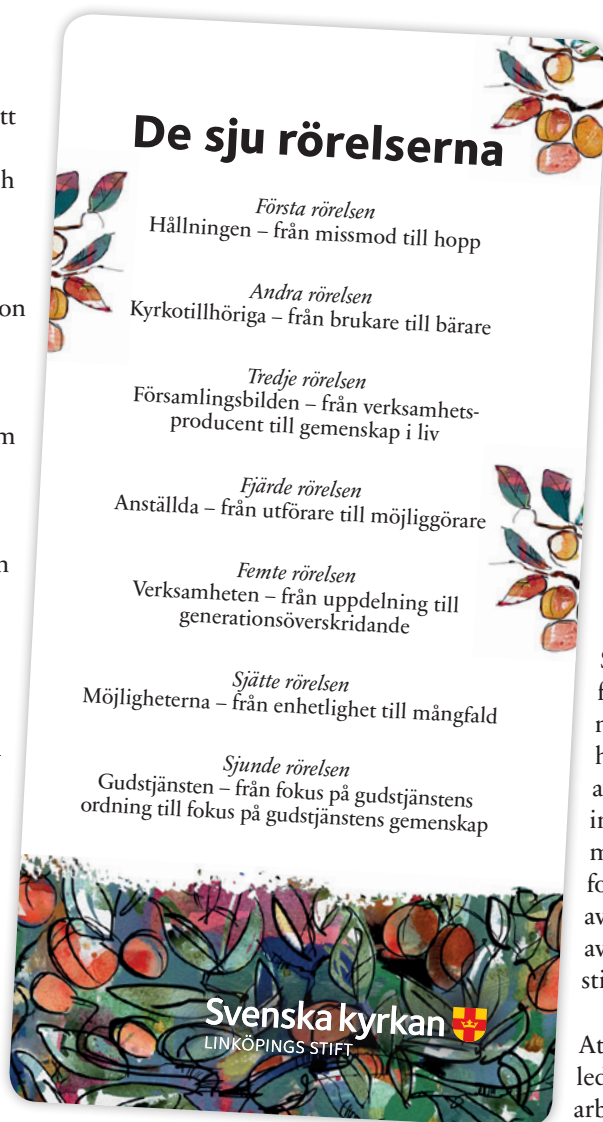
JOHANNESVANGELIET 10:10

Linköpings stiftsorganisation lever med visionen *Levande församlingar*. Visionen beskriver att en församling är liv och gemenskap där Guds rike blir synligt och utbredd.² Liv bryter fram där det själv vill och kan enbart stödjas. Det är församlingars liv som ska stödjas och det är mot denna vision allt arbete vid Linköpings stiftsorganisation syftar.

Under ett omfattande arbete inom Linköpings stift har sju rörelser identifierats.³ Dessa rörelser beskriver de förflyttningar mot liv och levande sammanhang som har skett och sker hos församlingar. Det långsiktiga arbetet, strategin i Linköpings stift, är att medvetet, långsiktigt och hoppfullt utifrån dessa rörelser främja liv och tro i stiftets församlingar.⁴

Rörelserna utmanar inte bara olika delar inom församlingars liv utan även själva sättet att arbeta med förändring. Vill man nå en förändring inom ett område söker man ofta efter lösningar där man har funnit dem tidigare. Om man istället startar utifrån en rörelse sker en perspektivförskjutning som bryter med tidigare mönster och ger nya bilder på möjliga lösningar. Rörelserna utmanar därmed också invanda mönster och inspirerar till nya sätt att vara kyrka. Det är på detta sätt som rörelserna långsiktigt leder mot visionen.⁵

Det som skiljer detta dokument från tidigare är dels bestämningen av

strategi, dels beskrivningen av hur man arbetar mot visionen via mål. Stiftsstyrelsen i Linköpings stift har tagit fram vad man avser med strategi vilket även används i Linköpings stifts herdebrev: ”Strategi beskriver vägen från nuläget för att, via utvärderingsbara mål, närma oss visionen.”⁶

Det är via utvärderingsbara mål som stiftsorganisationen arbetar mot visionen *Levande församlingar*.

UTVÄRDERINGSBARA MÅL

En huvudfråga för strategin har varit att arbeta mot utvärderingsbara mål. Först då vet man om arbetet har lett till en faktisk förändring eller inte. De sju rörelserna har varit utgångspunkter i arbetet med att ta fram mål.⁷ I detta dokument används begreppet mål med betydelsen att det är ett önskat resultat eller tillstånd vid en framtida tidpunkt.⁸

Stiftsorganisationen ska stödja församlingar så att de kan nå sina mål. För att stödet ska vara relevant har det skett en genomläsning av Linköpings stifts församlingsinstruktioner för att förstå vilka mål som församlingar i allmänhet formulerar. En sammanställning av dessa ligger till grund för val av fokusområden och de mål som stiftsorganisationen formulerar.

Att nå ett mål är här ett arbete i två led: dels de mål som församlingar arbetar för att uppnå, dels de mål som stiftsorganisationen ska nå för att stödet till församlingar ska bli så bra som möjligt. Det första slaget av mål kallas för effektmål medan det andra slaget av mål kallas för leveransmål. Det är viktigt att understryka att de effektmål som beskrivs i detta dokument, är effektmål för stiftsorganisationens främjandearbete. De utgår från vad stiftsorganisationen uppfattar

att församlingar och pastorat generellt önskar uppnå men är stiftsorganisationens formuleringar. Leveransmål är mål för det stöd stiftsorganisationen arbetar mot. Inom varje fokusområde beskrivs båda dessa mål.

MÅL OCH INDIKATORER

Vissa mål är direkt utvärderingsbara där man enkelt kan avgöra om man har nått målet eller inte. Andra mål kan vara mer generella eller uttrycka en inriktning. I dessa fall får man använda indikatorer som är en förenkling, en operationalisering av målet. Indikator används i detta dokument i betydelsen att något har hänt som enkelt kan avgöras.⁹ Indikatorns styrka är att den visar på något, indikerar något, men inte förklarar varför det hände.¹⁰ För detta behövs en analys av sammanhanget där indikatorerna ingår. För att avgöra om ett mål har

nåtts behövs ofta flera indikatorer. De beskriver sammantaget om målet är nått på ett godtagbart sätt.¹¹ För att närma sig visionen *Levande församlingar* kommer stiftsorganisationen arbeta med effekt- och leveransmål samt med indikatorer där det behövs.

MÅL OCH RÅDIGHET

Varje församling eller pastorat ansvarar och beslutar tillsammans med sina kyrkoråd över det pastoralala område som församlingen utgör och arbetar mot de mål man vill nå. Denna rådighetsfråga är grundläggande. Stiftsorganisationens roll är att stödja, inspirera och tillse församlingar och pastorat. Effekt- och leveransmålen som beskrivs i detta dokument är därför mål för stiftsorganisationens främjandearbete.

Församlingsinstruktionen är det dokument som involverar både församlingar och stift och tas fram i dialog. Ambitionen vid framtagningen av effektmålen har varit att de ska vara så nära församlingarnas och pastoratens mål som möjligt. Därför har man, som nämnts tidigare, hämtat förslag till effektmålen bland annat ur befintliga

församlingsinstruktioner och genom att lyssna och försöka möta församlingarnas behov. Förslagen har sedan bearbetats utifrån de sju rörelserna och formuleras i detta dokument.¹²

TYDLIGHET OCH TILLIT

Det ska vara tydligt för medarbetare inom stiftsorganisationen och för församlingar, pastorat och andra organisationer mot vilka mål stiftsorganisationen arbetar. Tydlighet mobiliserar intern kraft inom organisationen då medarbetare vet vad man vill uppnå. Likaså ger tydlighet fördelar externt då andra organisationer vet vad som sker. Tydlighet i kombination med tillit till personliga färdigheter och erfarenheter och andra kvalitéer i organisationen kan frigöra kraft. Tillit innebär att det finns en handlingsfrihet och ett förtroende för medarbetares kunskap och kvalitéer för att bidra till arbetet mot mål.

Arbetet inom stiftsorganisationen ska som helhet bidra till liv i stiftets församlingar och pastorat. Varje medarbetare i organisationen behöver därför utveckla en förståelse för vad det innebär att vara en del av helheten. Självuppfattning och självbild är viktigt i detta och ser man sig som delaktig i arbetet bidrar man till visionen. Därför är möjlighet till egen växt och fördjupning viktigt så att visionen *Levande församlingar* kan ges mening och vara inspirerande för medarbetare. Detta är centralt så att visionen får kraft i den gemensamma stiftsorganisationen.

Givet detta ska allt arbete inom stiftsorganisationen vara:

Förtroendefullt – Relationen till församlingar och pastorat och inom organisationen ska vara förtroendefullt.

Förutsägbart – Med förutsägbarhet vet församlingar och pastorat vad man kan förvänta sig av stiftsorganisationen och kan planera därefter. Förutsägbarhet underlättar för planering, utförande och ansvarstagande.

Relevant – Arbete som sker ska vara relevant för församlingar och pastorat och därmed bli ett faktiskt stöd för de utmaningar församlingar och pastorat står i. Ett relevant stöd är efterfrågat.

Effektivt – Arbetet ska vara effektivt i den meningen att arbetet ska använda resurserna verkningsfullt och hushålla med dessa.

OLIKA FOKUSOMRÅDEN

Efter en genomgång av Linköpings stifts församlingsinstruktioner har olika fokusområden tagits fram. Det är inom dessa områden olika mål har arbetats fram och det är mot dessa mål stiftsorganisationen ska arbeta. Fokusområdena är olika till sin karaktär. Vissa områden är traditionella medan andra är helt nya. Innebörden av dessa områden utvecklas i del 5–12. De olika

områdena kompletterar varandra och stödjer på olika sätt församlingar och pastorat inför framtida utmaningar. Det är dessa åtta områden som stiftsorganisationen ska fokusera på 2019–2022.

- Gudstjänst
- Klimat
- Konfirmation och konfirmanduppföljning
- Kyrkan mitt i byn
- Ledarskap och rekrytering
- Samverkan
- Social sammanhållning
- Växa och rusta

UTVÄRDERING OCH UPPFÖLJNING

Varje fokusområde ska utvärderas och följas upp årsvis på olika sätt och med hjälp av indikatorer. Indikatorerna kan vara både kvantitativa och kvalitativa beroende på områdets egenskaper.

Arbetet med uppföljning av mål och indikatorer sker inom stiftsorganisationen och rapporteras minst årsvis till stiftsstyrelsen. Eftersom denna arbetsmetod med effekt- och leveransmål med indikatorer är ny för organisationen bör stiftsstyrelsen efter två år initiera en utvärdering av indikatorerna för en eventuell korrigering så att arbetet mot målen blir ändamålsenligt.

NULÄGE OCH OMVÄRLDSANALYS

*Jorden är Herrens med allt den rymmer,
världen och alla som bor i den.*

PSALTAREN 24:1

Ingnet är så svårt som att sia om framtiden. Den uppstår och skapas hela tiden utifrån en komplex nutid. Samtidigt behöver organisationer skapa en handlingsberedskap genom att planera och förbereda sig för hur denna framtid kan tänkas bli för att kunna bidra och aktivt också medverka till denna framtid. Det man med gott fog kan göra är att se till långsiktiga tendenser som också antas fortsätta över tid. Svenska kyrkans analysenhet har gjort en omvärldsanalys för att mer specifikt belysa vilka långsiktiga tendenser som berör Svenska kyrkan.¹³ I denna rapport lyfts följande tendenser fram.¹⁴

FÖRBÄTTRINGAR I VÄRLDEN OCH FLYKTINGSTRÖMMAR

Trots många förbättringar av världsläget som att barnadödligheten minskar, medellivslängden ökar och medicinsk teknik förbättrar livsvillkoren för stora delar av världens befolkning, finns utmaningar. Urbaniseringen är med något undantag en global företeelse och vid denna mandatperiods slut kan t ex över 50 procent av Asiens befolkning bo i städer. Drömmen om ett bättre liv för familj och släktingar bidrar till en ökande arbetsmigration.¹⁵

Antalet väpnade konflikter minskar i världen. Trots det har ett antal lokala och regionala konflikter lett till att en stor mängd människor flyr sina hem. I dag uppskattas att 65 miljoner människor är på flykt undan något slag av konflikt. Den största delen av flyktingar förflyttar sig inom sitt land och är s k internflyktingar. Det finns ca 3,2 miljoner människor som är asylsökande i ett annat land.¹⁶

ÖPPENHET, PROTEKTIONISM OCH NATIONALISM

De senare decennierna har medfört en ökad öppenhet när det gäller utbyten av handel, rörlighet över gränser och ekonomiska utbyten. Denna förändring har inte alltid varit enkel. Ovana vid transparens och svaga offentliga institutioner har också bidragit till ökad korruption för vissa länder och skapat en ökad ojämlikhet i öppenhetens spår. Denna öppenhet har skapat motreaktioner från olika politiska håll. Vissa grupper blickar nostalgiskt tillbaka och förespråkar en ökad protektionism som också kan innebära en ökad nationalism. En ökad öppenhet utmanar heteronoma befolkningar och kan verka skrämmande och uppfattas som något man står försvarslös inför. Detta leder vanligen till ett ökat krav på kontroll, säkerhet och gränsdragnings.¹⁷

KLIMATFRÅGAN

Ett ändrat klimat skapar redan utmaningar och kommer i en framtid att skapa stora utmaningar. Klimatsamtal och klimatöverenskommelser har lyft frågan vilket har lett till att många aktörer, både länder, organisationer och näringsliv, mobiliserar för att förändra. Flera tillverkare vänder sig bort från fossila bränslen och utbyggnaden av fossilfria energikällor ökar. Länder i Asien med befolkningstäta länder som Kina och Indien tar flera självständiga

initiativ till detta men nödvändiga förändringar sker långsamt. Samtidigt hänger klimatfrågan samman med många andra utmaningar. Minskade livsmöjligheter på grund av klimatförändringar kommer att resultera i lokala oroligheter, radikalisering och flyktingströmmar. Klimatförändringar aktualiserar även rättvisefrågor. De drabbar jordens befolkning ojämnt och orsakas dessutom av en mindre del av den där cirka 10 procent av jordens befolkning står för 50 procent av utsläpp av växthusgaser. Urbanisering som leder till större städer skapar utmaningar samtidigt som det tas initiativ för att göra städer mer hållbara.¹⁸ Fortsatta utmaningar är tillgång till rent vatten, livsmedelsproduktion och hanteringen av livsmedelssvinn. Klimatförändringar försvårar livsmedelsproduktionen då skördarna blir osäkra samtidigt som svinnet av livsmedel är högt, uppskattningsvis 30–50 procent.¹⁹

ÖKAD TILLVÄXT OCH SKILLNADER

I Sverige fortsätter den ekonomiska tillväxten och den materiella standarden att öka. Samtidigt med denna positiva förändring av en förändrad medelinkomst har skillnader i inkomst ökat och här följer Sverige en global trend. Orsakerna bakom inkomstskillnaderna är flera men under det senaste decenniet i Sverige har de 5 procent som har den högsta inkomsten ökat sin inkomst med i genomsnitt 39 procent medan de 5 procent med de lägsta inkomster-

na har ökat den med enbart 12 procent. Andelen pensionärer som enbart lever på garantipension eller delar av den har också ökat. Den gruppen på cirka 800 000 svenskar består i stor utsträckning av kvinnor och utrikes födda män.²⁰

UNGAS LIV OCH HÄLSA

Många ungdomar i Östergötlands län har generellt en positiv framtidstro och upplever trygghet i hemmet. Däremot har stress och oro ökat bland ungdomar över tid.²¹ Tjejer och ungdomar med annan könsidentitet som går i gymnasieskolan är grupper som påtagligt uttrycker oro eller ångest vilken ofta är kopplad till skolmiljön. Det som bidrar till otrygghet är utanförskap och mobbning. De faktorer som påverkar hälsa positivt är fysisk träning och ekonomiska möjligheter men även möjligheten till nära relationer. Det är viktigt att ha en pålitlig vän, känna att man duger och trygghet i hemmet. Ungdomar i Östergötland vill veta mer om exempelvis HBTQ-frågor och psykisk hälsa och involvera normdiskussioner i skolan och lära sig förstå och ge olika uttryck för psykisk hälsa. Relationen

till skolan är dubbel. Den är nödvändig för att kunna lära och förbereda sig för samhället samtidigt som den är grunden till mycket oro och prestationshets. Många uppfattar att det har blivit viktigare att visa upp en yta utåt samtidigt som man känner otillräcklighet och att man inte duger. Detta sker dessutom på två parallella sociala arenor: skolvärlden och bland sociala medier.²² Det är alltså en utmaning att vara ungdom i Sverige idag.

FÖRÄNDRINGAR FÖR SVENSKA KYRKAN

Ekonomiska, sociala och psykosociala förändringar slår igenom även inom Svenska kyrkan. Det diakonala uppdraget uppfattas, både i Sverige och internationellt, som det viktigaste för pastorat och församlingar. Här finns en utmaning att arbeta tillsammans med andra aktörer på nya och okonventionella sätt. Svenska kyrkans församlingar står vidare inför

demografiska utmaningar när glest befolkade kommuner avflyttas och orter med stark befolkningstillväxt ökar. Svenska kyrkan har, trots sin starka lokala förankring, svårt att följa medlemmen till den nya platsen och knyta kontakt, utan engagemanget stannar ofta kvar på den plats man en gång flyttade ifrån.²³

Samtidigt finns andra rörelser. Under senare tid har utflyttning från områden som ligger nära större städer och med bra pendlingsmöjligheter dämpats eller avstannat. En mycket hög nivå på bostadspriser i städer i kombination med bra pendlingsmöjligheter, möjlighet att arbeta hemifrån eller i lokala kontorshus, ett utbyggt fiberbroadband och en bra och trygg miljö för familjer, gör att mindre orter och byar i närområdet till städer börjar bli attraktiva boendemiljöer. Det har konsekvenser för Svenska kyrkan som redan lokalt finns på plats.

SVENSKA KYRKANS MEDLEMMAR

Svenska kyrkan håller på att få en allt tydligare uppdelning mellan å ena sidan en kärna av medlemmar som anställda, förtroendevalda och andra engagerade och å andra sidan övriga medlemmar. Den senare gruppen, som dessutom är en majoritet av medlemmarna, saknar en regelbunden kontakt med kyrkan vilket leder till mindre kunskap och erfarenhet av sin församling och gruppen kan på lång sikt tappa kontakten med densamma. Svenska kyrkan riskerar då att bli en så kallad medelklasskyrka med en mindre, homogen grupp som är kvar som medlemmar.²⁴

Svenska värderingar är inte lagom utan är i en internationell jämförelse exceptionella. Regelbundna mätningar av vad svenskar faktiskt tycker visar att svenskar är unika i sina värderingar.²⁵ Sverige kan beskrivas som ett starkt individualistiskt och rationellt präglat land. Givet att svenskar inte är

benägna att värdera traditionella värden samt betonar värden som självförverkligande, är det anmärkningsvärt att många medborgare är medlemmar i Svenska kyrkan. Över tid har Svenska kyrkan tappat betydligt färre medlemmar än andra folkrörelser och politiska partier.²⁶

GUDSTJÄNST, DOP OCH KONFIRMATION

Även om få av medlemmarna i Svenska kyrkan regelbundet besöker kyrkorna under en vecka, så besöker 45 procent något slag av gudstjänst under ett år. En dryg tredjedel av medlemmarna har deltagit vid dop, konfirmation, vigsel eller begravning.²⁷ När det gäller antalet besökare i Linköpings stift lockar mässor och gudstjänster färre besökare. Under perioden 2006–2016 så har antalet besökare minskat med 24 procent.²⁸ Familjegudstjänster, familjemässor tillsammans med högmässogudstjänster har minskat påtagligast vilket också kan bero på att antalet tillfällen har minskat. Antalet deltagare i högmässan har varit konstant och besökare till veckomässor har under samma period ökat något.

Svenska kyrkans negativa medlemsutveckling är en kombination av att människor väljer att gå ur kyrkan och av att fler medlemmar dör än vad som döps in i kyrkan. Det innebär att den enskilda faktor som Svenska kyrkans församlingar kan påverka över tid är dopen. Dopen i Linköpings stift har minskat 2006–2016 med 19 procent. När det gäller antalet konfirmander är minskningen i princip 50 procent över samma period.²⁹

Minskningen av medlemstalet ligger över hela riket på ca 1,3–1,6 procent per år och fortsätter denna minskning i kombination med en ojämnt fördelad ekonomi när det gäller intäkter, står vissa församlingar inför stora ekonomiska utmaningar.³⁰

FRIHETENS MÖJLIGHETER

Svenska kyrkan förflyttar sig från att ha varit ett tydligt statligt ämbete till en kyrka med egenmakt på ett helt annat sätt än tidigare. Nu kan hon bestämma sin roll som kyrka. Med denna nyvunna frihet finns en möjlighet till ett självbestämmande som är relativt nytt för Svenska kyrkan som många andra kyrkor och samfund, internationellt och nationellt, haft under lång tid. Med denna frihet finns det alla möjligheter att fånga upp relationer för ett ökat engagemang.

Det finns en trend av ökat engagemang inom Svenska kyrkan. Antalet unga ledare har fördubblats sedan 2001 och år 2015 var nästan 50 000 volontärer engagerade i Svenska kyrkan. Under hösten 2015 då många nya asylsökande kom engagerade sig många i mottagandet av dem och med etableringen av nyanlända. Då blev församlingar en plattform i lokalsamhället för mottagande och etablering, vilket var ett arbete som för vissa församlingar fortsätter alltjämt.

Kyrkorummet är en plats för engagemang. Många har starka känslomässiga band till församlingskyrkan. Den utgör ofta en central punkt i landskapet eller stadsbilden, där många har närvarat vid viktiga händelser i livet som barndop, vigslar och begravningar. Rummet knyter samman generationer, skapar samhörighet och mening och är en självklar plats i lokalsamhället för fortsatt engagemang, identitet, tro och liv.³¹ Kyrkorummet rymmer många möjligheter för ett lokalt engagemang som behöver aktivt fångas upp.³²

FOKUSOMRÅDE GUDSTJÄNST

GUDSTJÄNST

*De höll samman och möttes varje dag troget i templet,
och i hemmen bröt de brödet och höll måltid med
varandra i jublande, uppriktig glädje.*

APOSTLAGÄRNINGARNA 2:46

Gudstjänsten är det mest centrala uttrycket för att vara kyrka och har firats så länge den kristna tron har funnits. Gudstjänsten uttrycker två skeenden samtidigt. Det första skeendet är att församlingens gudstjänst är ett svar på Guds kallelse. Gud handlar i gudstjänsten med människan, både som individ och som gemenskap. Församlingen formas och rustas genom att be tillsammans, lyssna på bibelordet och förkunnelsen, sjunga, dela nattvarden, men också dela med av sina tillgångar.

Det andra skeendet är att den gudstjänstfirande församlingen samlas runt Guds närvaro. Församlingen tar initiativ och gestaltar sin relation med Gud i gudstjänsten. Det sker på en mängd olika platser präglad av olika språk och kulturer.³³

BAKGRUND

I Linköpings stift har det funnits ett gudstjänstprogram för stiftets församlingar som har tagit utgångspunkt i relation, bärarskap och kärnvärden. Hittills har 25 församlingar deltagit i programmet under åren 2006–2016. Detta arbete ska nu utvärderas och omarbetas inför kommande period.

Herdabrevet för Linköpings stift betonar att uppmärksamheten behöver flyttas från gudstjänstens form och ordning till människorna som firar gudstjänst.³⁴ Gudstjänstlivets utveckling ska betona gudstjänstens gemenskap och aktualisera människans tre grundrelationer: till Gud, till skapelsen och medmänniskan samt till sig själv. Med detta fokus blir församlingen en gemenskap i liv, snarare

än en producent av verksamheter och gudstjänster.³⁵

NULÄGE

År 2016 gjordes 14,8 miljoner gudstjänstbesök inom Svenska kyrkan och av dem skedde 36 procent vid kyrkliga handlingar, 27 procent vid söndagens huvudgudstjänst och 37 procent vid andra typer av gudstjänst. Det är främst det regelbundna gudstjänstfirandet som minskar men nedgången är inte så kraftig som man kan tro. Vid en undersökning av den religiösa aktiviteten ett vanligt veckoslut genomförd år 2000, var det 2,1 procent av hela befolkningen (2,5 procent av medlemmarna) som firat en gudstjänst. När Dagens Nyheter gjorde motsvarande undersökning år 1927 var andelen 5,4 procent.³⁶

I Linköpings stift har det totalt skett en minskning över tid (2010–2016) men om man tittar närmare så har vissa gudstjänster ett konstant deltagande som högmässor och veckomässor medan andra som temagudstjänster har ökat.³⁷ Det bör noteras att nedgången har skett åren 2014–2015. 2014 genomfördes många pastoratsförändringar i Linköpings stift som har påverkat gudstjänstfirandet av flera skäl, som färre antal gudstjänster eller som osäkerhet och otydlighet i den nya lokala organisationen. Ett faktum är att många av gudstjänstbesöken sker vid dop och begravningar vilket är viktigt att uppmärksamma.

En utmaning för framtiden är generationsskillnaden bland dem som traditionellt firar gudstjänst. Samtidigt visar studier att de yngre

generationerna har ett större intresse för religion än de äldre. Den kyrkliga seden varierar över landet och mellan land och stad och det är vanligare att fira gudstjänst om man bor i glesbygd. Vissa församlingar präglas starkt av en mångkulturell befolkning, som kan utgöra en betydande del av den gudstjänstfirande församlingen. Andra traditioner kan berika och ge nya impulser och nytt livsmod.³⁸

BARNPERSPEKTIV

Det har skett en betydande utveckling av barnens plats i gudstjänsten. Nattvarden är numera öppen för alla döpta oavsett ålder. Familjegudstjänster och familjemässor har bidragit till en inkluderande utveckling som påverkat också högmässan och många barn och unga är redan idag praktiskt delaktiga. På senare år har söndagsskola blivit ett vanligare inslag i söndagens gudstjänst. I strävan mot gudstjänsten som en generationsöverskridande mötesplats är barns och ungas perspektiv och delaktighet viktiga. Barnperspektiv, barnets rätt till andlig utveckling, och barnets eget perspektiv på gudstjänsten kommer att finnas med och konkretiseras i dialog med den lokala församlingen i främjandet av gudstjänsten.

MÅL: GUDSTJÄNST

EFFEKT MÅL

Öppna och engagerande gudstjänstgemenskaper i stiftets levande församlingar.

Förklaring

Målet är ett men har flera dimensioner och tar sin utgångspunkt i herdabrevets rörelser. "Från fokus på gudstjänstens ordning, till fokus på gudstjänstens gemenskap" är centralt för effektmålet, men alla rörelser har betydelse för gudstjänstlivet. Effektmålet är öppet formulerat, men ska kvalificeras och synkroniseras med församlingens lokala mål. Orden "öppna" och "engagerande" står som garantier för att gemenskapen i gudstjänsten inte blir inåtvänd och världsfrånvänd. Gud har en mission som varje församling är en del av och har till uppgift att ge vidare. Gudstjänsten gestaltar detta och är både en gåva och ett ansvar.

Indikatorer

Indikatorerna präglas av de flesta av de sju rörelserna. Ingångsvärden och utgångsvärden för varje enskild indikator sätts tillsammans med den lokala församlingen, så att de bäst kan fungera i det lokala utvecklingsarbetet. Olika metoder passar för olika sammanhang. Enkäter, statistik och utvärderingar i samtalsform används för att mäta utvecklingen.

- Gudstjänstens kärnvärden är kända och använda: De lokalt framarbetade värdeorden erfars och upplevs av dem som samlas till gudstjänst. Det finns en relation mellan kärnvärden och de målsättningar som finns i den lokala församlingsinstruktionen.
- Barn 0–18 år: Barn och unga är mer närvarande och delaktiga i församlingens huvudsakliga gudstjänst så att den är en generationsöverskridande mötesplats präglad av mångfald.

- Församlingssång: Det finns en större glädje och frimodighet i församlingssången. Fler vågar och vill tydligt sjunga med i gudstjänstens liturgi och psalmer.
- Medansvariga lekmän: I planering och genomförande tar lekmän av olika slag och i olika åldrar större plats som ett uttryck för bärarskap. Ibland leds gudstjänster av lekmän och anställda möjliggör denna utveckling.
- Stolthet: Gudstjänstfirare tar med sig vänner till gudstjänster.
- Den gudstjänstfirande församlingen speglar befolkningssammansättningen: Bor det många barnfamiljer, nyanlända eller äldre i församlingen så återspeglas det bland dem som samlas till gudstjänst.
- De kyrkliga handlingarna uppfattas som gudstjänster och de som samlas till dem ses som en gudstjänstfirande gemenskap.

LEVERANS MÅL: GUDSTJÄNSTPROGRAM

Under perioden 2019–2022 finns ett gudstjänstprogram som stöttar effektmålet som även inkluderar predikoutveckling.

Indikatorer

- Gudstjänstprogrammet är efterfrågat. Efter fyra år har tio församlingar genomgått det.
- Programmet upplevs som relevant och stödjer effektmålet. 70 procent av de församlingar som deltagit, är nöjda utifrån de mål som sattes upp lokalt vid processens början.
- Den nya kyrkohandboken upplevs som resurs och hjälp i församlingarnas gudstjänstliv. Efter fyra år märks en större nöjdhet med kyrkohandboken som stöd och inspiration i det lokala gudstjänstlivet, inklusive de kyrkliga handlingarna.

LEVERANSMÅL: SAMORDNING AV STÖD

Under perioden reviderar och samordnar stiftsorganisationen arbetet med församlingsinstruktioner och biskopsvisitationer så att det stödjer effektmålet.

Indikatorer

- Församlingarna upplever att stiftets insatser avseende gudstjänstlivet är mer samordnade och meningsfulla. 2022 har 50 procent av kyrkoherdarna märkt en skillnad.

 MÄTNING AV RESULTAT: Resultatet undersöks genom samtal.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Stödet till församlingar kan ske genom ett utvecklat gudstjänstprogram som bygger på delaktighet. Ett sådant stöd utgår från det faktum att det är församlingen som äger sitt gudstjänstliv, med grund i Svenska kyrkans handbok och ordningar. Det ser också olika ut och varje församling har sina traditioner. Allt främjande måste därför ske utifrån den lokala församlingens horisont. Stiftsorganisationen ansvarar för att lägga upp ett gudstjänstprogram i nära samverkan med församlingen. Sedan är det församlingen själv som ansvarar för att avsätta tid och resurser till att långsamt, långsiktigt och lyhört verka för levande gudstjänstgemenskaper. Stiftsorganisationen ansvarar också för att manualer, instruktioner och samtal relaterat till församlingsinstruktionen, visitationer och utvecklingsprogram samordnas. Stiftsorganisationen kan också bjuda in till inspirationsdagar som ger möjlighet till nätverkande och utbyte mellan församlingar.

FOKUSOMRÅDE KLIMAT

KLIMAT

*Jubla, du himmel, över vad Herren har gjort!
Ropa av glädje, jordens djup! Brist ut i jubel,
ni berg, du skog med alla dina träd!*

JESAJA 44:23

Hotet mot klimatet och skapelsen blir allt mer påtagligt och 2017 ser ut att bli det varmaste året på jorden sedan mätningarna började.³⁹ De kommande årtiondena kommer att vara en kapplöpning för att hinna ställa om samhället i tid. Kyrkans roll framöver kommer att präglas inte bara av faktisk och praktisk omställning av egen verksamhet utan lika mycket av hur man förmår möta människors oro och maktlöshet i denna tid av förändring.

BAKGRUND

Investeringar i fossilfri teknik växer exponentiellt världen över. I Kina pågår snudd på en klimatrevolution. Allt fler företag och organisationer väljer att plocka bort sina investeringar från företag som är en del av den fossila industrin och allt fler stora företag sätter upp skarpa mål om fossilfrihet.

Men fortfarande krävs en större allmän medvetenhet och kunskap om miljö- och klimatfrågor. Inte minst behövs större kunskap om konsumtionens och livsstilens påverkan på klimatet. Samtidigt aktualiserar klimatfrågan livsfrågor och kan väcka sorg, ovisshet, ilska och känsla av hopplöshet. Världsnaturfonden visar i en undersökning att klimatfrågan är det som oroar barn och unga mest av allt idag i Sverige.⁴⁰ Svenska kyrkan behöver förhålla sig till detta både genom praktisk handling, samtal och gemenskap och genom att väcka hopp och visa på att förändring är möjlig.

NULÄGE

Linköpings stifts klimatstrategi har funnits sedan 2016 och arbetet har

påbörjats med att implementera och konkretisera strategins målsättningar.⁴¹ Det dokumentet är grundläggande för området klimat i Linköpings stift och beskriver mål, indikatorer och hur arbetet ska ske. Som en del av arbetet sker miljödiplomering för att stötta och inspirera de församlingar och pastorat som vill arbeta mer strukturerat med miljö- och klimatfrågor.

Det finns ett behov av att fortsätta inspirera de församlingar och pastorat som är eller vill bli diplomerade och av den anledningen har ett nätverk skapats för dem som arbetar med miljö- och klimatfrågor i stiftet. Målet med nätverket är att tillsammans ta ansvar för att sprida goda exempel, fånga upp behov av fortbildning, hitta gemensamma lösningar och stötta varandra i det arbete som behöver göras.

När det gäller stiftets fastigheter pågår ett arbete med handlingsplaner, fastighetsregister och fastighetssystem som kommer att underlätta arbetet med energieffektiviseringar och framtida investeringar. Det finns ett antal projekteringar för solcellsinvesteringar, varav några fått beviljade stöd. Klimatklivet är ett stödsystem som innebär ytterligare en möjlighet för stiftets församlingar och pastorat. Det innebär ett stöd för i princip alla typer av åtgärder som minskar klimatpåverkande utsläpp. För stiftets del har det hittills främst handlat om satsningar på laddstolpar för el-fordon.

Arbetet med att integrera pilgrimskap och hållbarhet fördjupas genom det europeiska nätverket Green Pilgrimage tillsammans med Region Öster-

götland. I det nätverket utvecklas pilgrimsleder och dess destinationer som klimativänliga orter och i det arbetet ingår kampanjen Earth hour.

BARNPERSPEKTIV

Miljö- och klimatförändringar berör många barns och generationers framtid. Förändringarna riskerar att försvåra för länder att uppfylla barnkonventionens målsättningar om barns rätt till skydd och trygghet, om tillgång till en skälig levnadsstandard och tillgång till vård och omsorg. Förändringarna kommer främst drabba de av världens barn och unga som redan lever i utsatta områden då livsmöjligheterna ytterligare kommer att försvåras. Barn, unga men också äldre är de som främst kommer att ställas inför klimatutmaningarna.

Barn och unga är ofta medvetna om klimatfrågan och kan känna maktlöshet och hopplöshet inför detta.⁴² Samtidigt uttrycker många barn och unga en vilja att förändra och är en kraft för förändringar. Det tas många initiativ för att arbeta med klimatfrågor i skolor och i församlingar. Barn och unga ska fortsatt ges möjlighet att agera och påverka arbetet för att nå klimatmålen i Linköpings stift.

MÅL: KLIMAT

EFFEKT MÅL

LEVERANS MÅL:

Samtliga mål för Linköpings stifts klimat- och miljöarbete har tagits fram och beslutats i samband med framtagandet av den gällande Klimatstrategin för Linköpings stift. Den strategin är det styrande dokumentet för Linköpings stifts klimatarbete där det övergripande målet för området klimat formuleras som att:

Linköpings stift ska senast 2045 ha uppnått klimatneutralitet, det vill säga inte lämna något nettobidrag till den globala uppvärmningen. Till år 2020 ska klimatbelastningen minska med minst 30 procent (inom de områden vi idag kan mäta).⁴³

Utifrån detta mål har ett antal delmål utvecklats för att nå klimatneutralitet genom en minskad klimatpåverkan, minskat resursutnyttjande, större hänsyn till biologisk mångfald och rättvisefördelning samt en ökad eko-teologisk reflektion. Delmålen finns inom följande områden:

- Byggnader
- Transporter, arbetsmaskiner och kyrkogård
- Jord, skog och fond
- Kyrkans liv

Klimatstrategin innehåller där-
emot inte framskrivna indikatorer
på samma sätt som i övriga foku-
sområden. Förslag till dessa har
utvecklats ur klimatstrategin
och presenteras i ett
urval här. Vidare har
klimatstrategin ett

slutligt måldatum år 2045. Vissa av delområdena kommer fortlöpande att preciseras och utvecklas med ytterligare indikatorer. Nästa revision av klimatstrategins delmål är satt till 2020. Då vore det lämpligt att utsträcka nästa period till 2026 för att komma i fas med övriga fokusområden. För den övergripande uppföljningen av klimatstrategin föreslås nedanstående indikatorer.

Indikatorer

- Koldioxidutsläpp (total verksamhet).
- El-förbrukning.
- Andel egenproducerad el-energi.
- Förbrukade kWh värmeenergi (olja, pellets, fjärrvärme etcetera).
- Antal församlingar/pastorat vars församlingsinstruktioner eller verksamhetsplaner eller andra styrande dokument behandlar hållbarhetsfrågor.
- Antal församlingar/pastorat som är miljödiplomerade.
 - Antal församlingar/pastorat som har någon form av aktivitet i samband med Earth hour och/eller skapelsetid.
 - Antal km resta per transportsätt (bil, buss, tåg, flyg).
 - Ett pilgrimsarbete med tydligt hållbarhetsperspektiv.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** För varje indikator finns eller kommer att tas fram ett utgångsläge och målläge samt med vilken frekvens indikatorn ska mätas. Listan visar på vilka områden där stiftets olika verksamheter har en stor miljö- och klimatpåverkan som kan mätas för att över tid följa utvecklingen. Listan på lämpliga indikatorer för att följa genomförandet av klimatstrategin kommer att utvecklas för att täcka samtliga delmål av strategin.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Klimatfrågans komplexitet och omfattning kräver god samverkan och samarbete. Här behöver teologin fördjupas och människors reflektion om rollerna i skapelsen tillvaratas. Största delen av miljö- och klimatarbetet handlar om främjande insatser till stöd för församlingar och pastorat. Arbetet kan delas upp i fyra delar:

- stöd för praktiska insatser.
- stöd för ökad medvetenhet, kompetens och kunskap.
- stöd för nätverks- och strukturbyggande.
- stöd för en ökad ekoteologisk reflektion och integration av pilgrimskap/hållbarhet.

Som exempel på praktiska insatser kan nämnas energieffektiviseringsåtgärder, investeringar i solceller och laddinfrastruktur för elbilar. Ökad medvetenhet, kompetens och kunskap är en viktig del av en omvärldsbevakning samt tillhandahållande av spetskompetens likväl som inspiration och spridande av goda idéer.

I arbetet mot mål är rika nätverk synnerligen viktiga på alla kyrkliga nivåer mellan församlingar och pastorat och stiftet, mellan stiftet och nationell samt internationell nivå, men givetvis också med andra parter, lokala organisationer, kommuner, länsstyrelser och nationella och internationella organisationer. Klimatfrågan berör alla.

FOKUSOMRÅDE

KONFIRMATION & KONFIRMAND- UPPFÖLJNING

KONFIRMATION OCH KONFIRMANDUPPFÖLJNING

Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.

MARKUSEVANGELIET 10:16

Barnen har en särställning i kristen tro och behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans församlingar.⁴⁴ Uppdraget Jesus ger oss att döpa och lära är därför särskilt viktigt bland barn och unga.⁴⁵ Konfirmation och konfirmanduppföljning hänger samman och är en del i församlingens dopundervisning och dopuppföljning, som ett livslångt lärande. Barn och unga är en central del i Linköpings stifts vision *Levande församlingar*.⁴⁶ Genom att utarbeta en strategi med långsiktiga mål kan församlingar och stiftsorganisation tillsammans samverka och ta ett samlat grepp kring konfirmation och konfirmanduppföljning.

BAKGRUND

Konfirmationen är en unik möjlighet att möta unga i ett brytningsskede i deras liv för att kunna vara ett stöd och hjälpa dem att bearbeta angelägna frågor i ljuset av evangeliet.⁴⁷ Konfirmation handlar om relation, att som ung få möjlighet att fördjupa de tre grundrelationerna: till Gud, till skapelsen och medmänniskan samt till sig själv. Det handlar om att som ung bli utmanad att leva i kallelsen att förverkliga gudsrikesvisionen i sitt vardagsliv.⁴⁸

NULÄGE

I Linköpings stift har det gjorts en förstudie inför arbetet med detta fokusområde.⁴⁹ I denna förstudie framträder ett tydligt perspektiv: relation.⁵⁰ Församlingens relation med barn och unga både före, under och efter konfirmationen är central. Konfirmandarbetslagen i stiftets församlingar efterfrågar vidare ett stöd

från stiftsorganisationen i form av goda mötesplatser för konfirmander, ungdomar, unga ledare och anställda. De behöver kompetensutveckling och utbildning i frågor som är kopplade till konfirmander och ungdomar.

Förstudien visar påtagligt att de församlingar som arbetat strategiskt och långsiktigt med sina konfirmandhandlingsplaner ser resultat genom ett ökat antal konfirmander. Antalet lägerdygn påverkar också hur nöjd konfirmanden är med sin konfirmandtid och är viktigt för hur ungdomars fortsatta relation till Svenska kyrkan ser ut.⁵¹

Den psykiska ohälsan hos ungdomar är stor i Sverige idag. I Svenska kyrkans analysenhets omvärldsrapport från 2016 kan man läsa att flickor i åldern 16–24 år är den grupp i befolkningen som rapporterar de högsta nivåerna av stressrelaterade besvär. De unga önskar bland annat respekt, välkomnande samtalsmiljöer samt tillgång till makt, inflytande och delaktighet.⁵² Genom ett aktivt arbete med konfirmation och konfirmanduppföljning finns stora möjligheter att bereda plats för ungdomars röst och engagemang. Under de senaste nio åren har antalet ungdomar som årligen väljer att konfirmeras i Linköpings stift minskat från 2 645 till 1 525 och målen för perioden 2019–2022 är ett led i att vända den trenden.

BARNPERSPEKTIV

Fokusområdet har arbetat utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv. Under arbetet har det tagits hänsyn till barnkonventionen om barns och ungas bästa och deras rätt till andlig, moralisk och social utveckling. En viktig fråga vid utformandet av aktiviteter är att ta hänsyn så att inga grupper diskrimineras och att ungdomar bereds fler möjligheter och chanser att välja konfirmation.

MÅL: KONFIRMATION OCH KONFIRMANDUPPFÖLJNING

EFFEKT MÅL: MEDARBETARE

I församlingarna finns engagerade och kompetenta medarbetare.

Förklaring

En förutsättning för ett gott arbete med konfirmander och ungdomar är ett arbetslag med olika kompetens och gåvor som också ges tid och möjligheter att utvecklas.³³ Vidare behövs både unga och vuxna, anställda, unga ledare, förtroendevalda, föräldrar och ideella med sina gåvor. I Första Korinthisbrevet 12:8–11 kan man läsa om hur Anden framträder hos var och en så att den blir till nytta.

Indikator

- Arbetslaget kring konfirmation fortbildar sig kontinuerligt.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** Indikatorn mäter stiftsorganisationen genom statistik och intervjuer med arbetslagen.

EFFEKT MÅL: POSITIV BILD

Den potentiella konfirmanden har en positiv bild av vad konfirmation är och vill vara med.

Förklaring

En av anledningarna till att ungdomar inte väljer att vara konfirmander är att de inte vet vad konfirmation är för något. Därför behövs kommunikation så att konfirmationen blir något som unga längtar efter och vill vara en del av. När Jesus var 12 år var han i templet och lyssnade, ställde frågor och tog plats (Lukasevangeliet 2:41–52).

Indikatorer

- Fler unga vill vara konfirmander.
- Konfirmander och ungdomar har en självklar plats i församlingen.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** Värdet för den första indikatorn sätter församlingarna själva. Den andra indikatorn mäter stiftsorganisationen genom intervjuer med unga i församlingarna.

EFFEKT MÅL: TILLSAMMANS

Unga och vuxna bygger församling tillsammans.

Förklaring

Vänskap byggs genom att dela livet med varandra och genom att vandra tillsammans på livets väg. Tillsammans byggs församling och firas gudstjänst.³⁴ Jesus mötte några lärjungar på väg till Emmaus och förklarade då skrifterna (Lukasevangeliet 24:13–32). Det är tillsammans med varandra som förståelse och utveckling sker.

Indikatorer

- Församlingens generationsöverskridande mötesplatser blir fler under perioden 2019–2022.
- Församlingens tidigare konfirmander finns med under konfirmationstiden.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** Indikatorerna mäts genom intervjuer med församlingarna.

EFFEKT MÅL: TRO

Tron är relevant i konfirmanders och ungdomars liv.

Förklaring

Det här målet behövs för att hjälpa konfirmander och ungdomar att tyda sina liv på dopets grund. En förebild är kvinnan med blödningar som rör vid Jesu manteltofs (Markusevangeliet 5:24–34). Jesus och kvinnan möts bortanför alla gränser och normer. Tron blir relevant när man får mod att vara den man är och möjlighet att mötas bortanför normer.

Indikator

- Konfirmander uttrycker att konfirmationen har med deras liv att göra.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** Indikatorn mäts i en uppdaterad konfirmandenkät.

📍 EFFEKTMÅL: HOPP

Konfirmander och ungdomar känner hopp och framtidstro.

Förklaring

Många unga mår psykiskt dåligt, de behöver ett gott sammanhang att vara i och veta vart de ska vända sig när det är kris.⁵⁵ Församlingen är en plats med gemenskap och fördjupade relationer som visar på ljus, liv och hopp. Jesus är själv uppståndelsen och livet som visar på mönstret från död till liv och ger hopp. (Johannes-evangeliet 11:25).

Indikatorer

- Konfirmander och ungdomar har en gemenskap i församlingen och kyrkan som bär.
- Konfirmander och ungdomar uttrycker hopp i bön, diakoni och musik.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** Båda indikatorerna mäts i en uppdaterad konfirmandenkät.

📍 EFFEKTMÅL: MEDMÄNNISKOR

Konfirmander och ungdomar växer och utvecklas till engagerade medmänniskor.

Förklaring

Att vara medarbetare i Guds rike handlar om praktisk vardagsomsorg. Målet tydliggör dopets kallelse vad det innebär att vara Jesu lärjungar. Lärjungen är kallad att älska och befria världen tillsammans med Gud med de gåvor och möjligheter som getts.⁵⁶ Jesus tvättade lärjungarnas fötter, tjänade sin nästa och visade omsorg för världen (Johannesevangeliet 13:1–17).⁵⁷

Indikator

Ungdomar engagerar sig i församlingen samt i andra organisationer i samhälle och värld.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** Indikatorn mäts i en uppdaterad konfirmandenkät.

📍 LEVERANSMÅL: KOMMUNIKATIONSRAKET

Så många medborgare som möjligt inom Linköpings stift ska känna till att konfirmation sker.

Förklaring

Målet innebär en strategisk plan på en kommunikations-satsning tillsammans med Svenska kyrkan på nationell nivå och församlingarna i Linköpings stift. Det blir en raket som målar hela stiftet i konfirmandfärg och som leder till att det blir en "snackis" att få vara konfirmand. De som inte väljer konfirmation vet vad de väljer bort och varför.

Indikator

- Den 1 juli 2022 ska minst 70 procent av medborgarna i Linköpings stift känna till att det är konfirmation på gång.

🔍 **MÄTNING AV RESULTAT:** Indikatorn mäts genom allmänna intervjuer i Linköping, Norrköping, Åtvidaberg och Tranås.

📍 LEVERANSMÅL: KONFIRMANDHANDLINGSPLANER

Konfirmandhandlingsplanerna är levande och strategiska verktyg i arbetet med konfirmander.

Förklaring

Tillsammans med församlingarna arbetar stiftsorganisationen strategiskt med konfirmandhandlingsplanerna. Målet innebär en utveckling av handlingsplanerna med hjälp av de sju rörelserna så att dessa planer blir aktiva verktyg för församlingarna.

Indikator

- 75 procent av församlingar och pastorat väljer att arbeta tillsammans med stiftsorganisationen gällande handlingsplanerna.

LEVERANSMÅL: GENERATIONSÖVERSKRIDANDE FÖRSAMLINGSBYGGE

Stiftsorganisationen utvecklar en metod för systematiskt generationsöverskridande arbete.

Indikatorer:

- Metoden finns och anses relevant av församlingar.
- Metoderna bidrar till effektmålen, särskilt det generationsöverskridande perspektivet.

LEVERANSMÅL: MÖTESPLATSER

Stiftsorganisationen möjliggör tillsammans med församlingarna mötesplatser för konfirmander, ungdomar, unga ledare och anställda.

Förklaring

Målet är att skapa mötesplatser för utbildning, utmaning, inspiration, kreativitet, reflektion, erfarenhetsutbyte, bön, gudstjänst samt generationsöverskridande möten.

Indikator

- Fler konfirmander, ungdomar, unga ledare och anställda deltar i gemensamma mötesplatser och kompetensen ökar.

 MÄTNING AV RESULTAT: Indikatorn mäts genom stiftsorganisationens statistik.

LEVERANSMÅL: NYA ARENOR

Stiftsorganisationen arbetar tillsammans med församlingarna och Svenska kyrkans unga och skapar nya arenor för konfirmandarbete.

Förklaring

Målet innebär en satsning bland annat på konfirmandläger då det är en nyckel i arbetet. Lägerdygn kräver mycket arbetstid för både planering, genomförande och utvärdering och en samverkan ger större

flexibilitet och möjligheter.⁵⁸ Målet innebär också ett arbete tillsammans med församlingar och pastorat om nya arenor för konfirmandarbete.

Indikator

- Det finns tre nya arenor för konfirmandarbete i Linköpings stift.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Församlingarna i Linköpings stift äger sitt konfirmand- och ungdomsarbete, vilket har sin grund i riktlinjer, handlingsplaner och konfirmandpastoraler. Allt främjande sker utifrån den lokala församlingens behov med de lokala traditioner som finns. Stiftsorganisationen ansvarar för att utarbeta en kommunikationsraket i samverkan med nationell nivå och församlingarna. Ett konfirmandprogram kan också komma att utarbetas för att arbeta med mötesplatser, fortbildning och konfirmandhandlingsplaner. Vidare ansvarar stiftsorganisationen för att i samverkan med Svenska kyrkans unga och församlingarna skapa nya arenor för konfirmandläger och arbete med konfirmander. För att nå de olika leveransmålen har olika ”kilar” identifierats. En kil är ett arbete där man med liten kraft åstadkommer stor verkan som ett slags hävstång. De Unga ledarna i Linköpings stift är en sådan kil bland annat för rekrytering av nya konfirmander. Framtagandet av och arbetet med de nya arenorna tillsammans med Svenska kyrkans unga är en annan kil där unga själva kan få möjlighet att växa i ledarskap. Kommunikation är en kil som kan ge stor effekt på antalet konfirmander.

FOKUSOMRÅDE

KYRKAN MITT I BYN

KYRKAN MITT I BYN

Ingen kan lägga en annan grund än den som redan finns, och den är Jesus Kristus.

FÖRSTA KORINTIERBREVET 3:11

Kyrkorna inom Linköpings stift utgör en betydande del av kulturarvet i Sverige, och äger en särskild kraft och möjlighet att engagera människor. Varje kyrka bär sin egen historia, sin samtid, vittnar om något större och bjuder in att skapa en gemensam framtid.⁵⁹

Kyrkobyggnaderna med kyrkogårdarna har byggts upp under närmare ett årtusende, i levande kontinuitet där de lokalt bevaras, används och utvecklas.⁶⁰ Anledningen till att kyrkan finns där med sitt rum, inredning och inventarier är konkret: för att medmänniskan ska få ta emot livet och "Guds brokiga nåd" och bidra till "den rättvisa gemenskap som vi ännu saknar i världen".⁶¹ Platsen påminner om skillnaden och sambanden mellan liv, död och uppståndelse.⁶² Där ryms människans samhörighet med himmelskt och jordiskt och med "allt vad synligt och osynligt är".⁶³ Kyrkorummet är en plats av relationer, för relationer och som ständigt skapar nya relationer.⁶⁴

BAKGRUND

Svenska kyrkans nationella nivå har gjort grundliga prognoser för tiden fram till 2030 och omfattar även Linköpings stift. Prognoserna signalerar stora behov av målmedveten hushållning och att hitta andra inkomstkällor och annan förvaltning av givna tillgångar än hittills.⁶⁵ Under perioden 2019–2022 ska strukturella förändringar genomföras inom hela Svenska kyrkan: ett nytt system för ekonomisk utjämnning mellan församlingar ska tas i bruk liksom ett antal nyheter om hur Svenska kyrkan ska arbeta med alla sina kyrkor och byggnader.

Förändringarna ska genomföras från den 1 januari 2018 stegvis till 2023 och innebär bland annat att ett gemensamt fastighetsregister ska vara färdigt 2019, att en lokalförsörjningsplan med koppling till församlingsinstruktionen ska finnas i varje församling/pastorat 2022. Vidare att stiftens ska utöka sitt stöd inom fastighetsområdet.⁶⁶

NULÄGE

Även om Svenska kyrkans rapport Gemensamt ansvar (SKU 2015:1) och aktuell omvärldsrappport visar på problem, har Svenska kyrkan betydande möjligheter och tillgångar för att påverka utvecklingen.⁶⁷ För detta behövs ett aktivt och medvetet arbete bland församlingar och pastorat.⁶⁸

Till möjligheterna hör att:

- engagera dem som är födda på 1990-talet och senare⁶⁹
- använda kyrkorummen så att de kyrkliga kulturminnena är tillgängliga
- Svenska kyrkans arkiv är en del av det nationella kulturarvet
- två kontrollstationer som avser den kyrkoantikvariska ersättningsen infaller 2019 och 2024 (Ku2000/470/Ka), under och efter stiftets strategiska fokusperiod.

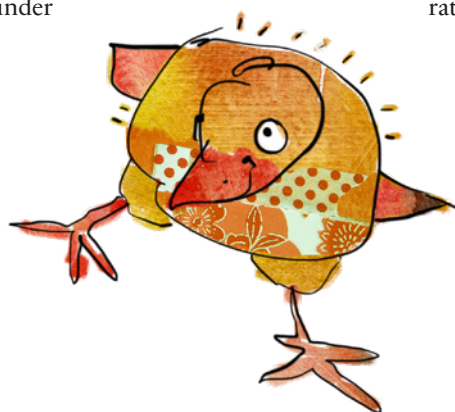
Omvärldsrapporten påminner om att i en idéburen organisation som Svenska kyrkan, som vilar på en värdegrund, är

det avgörande att förvaltning och hushållning utövas i enlighet med dessa värden.⁷⁰ De grundläggande tillgångarna Svenska kyrkan har bygger på förtroenden att:

- förkunna evangelium och förvalta sakramenten.
- förvalta kyrkliga kulturminnena och utöva huvudmannaskap för begravningsverksamheten.

BARNPERSPEKTIV

Utgångspunkten är att alla barn och unga ska ha tillgång till Svenska kyrkan och dess byggnader i den omfattning de önskar. Barn är i högre grad än vuxna beroende av närheten till platsen eller rummet. Barn lär känna både sig själva och sin närmiljö genom att röra sig i den, en process som innefattar hela kroppen, med lek, rörelse, dofter, ljud. Här är kyrkobyggnaden en uppenbar plats för meningsskapande. Varje år besöker förskolebarn och skolelever kyrkobyggnader som del i själva undervisningen. Kyrkor som ligger på gångavstånd från skolor används mer än kyrkor som ligger längre bort. Barns och ungas tillgång till byggnader och lokaler är ett villkor för att deras rättigheter och intressen kan tas tillvara.⁷¹

MÅL: KYRKAN MITT I BYN

EFFEKT MÅL

De som bor inom församlingen använder och engagerar sig för sin kyrka, så att den är ett rum för tro och liv, tillgängligt och öppet för alla, är hållbart vårdad och använd samt lokalt förvaltad.⁷²

Indikatorer

- Varje församlingsråd/sockenråd (motsvarande) har tillgång till kyrkan och dess nyckel.
- Varje församlingsråd/sockenråd (motsvarande) har en medveten tanke om hur kyrkomiljön kan vara en plats för lokalt engagemang.
- Församlingens ungdomar har tillgång till församlingens lokaler och dess nyckel.
- Fler och fler församlingsbor engagerar sig i öppet-hållande, omsorg och skötsel av kyrkomiljön.
- Kyrkan är i gott skick och förvaltad för framtiden.
- Församlingens kyrkor är tillgängliga och öppna i högre grad än hittills (2006–2018).
- Det finns ett lokalt och regelbundet böneliv med lokalt bärarskap.
- Det sker lokalt en större samverkan mellan ideella krafter, enskilda, föreningar och företag.

LEVERANS MÅL

Ärkebiskop Antje Jackelén har framhållit att i ”en kyrka som lyfter fram livet i dopet kommer de anställda att arbeta mer strategiskt”, och fortsätter: ”Det måste handla mindre om att servera färdiglagat och mer om att möjliggöra och stödja människors växt och kristna liv som goda förvaltare av Guds brokiga nåd”.⁷³ För att kyrkan mitt i byn ska få vara en plats för engagemang bör den vara tillgänglig, vårdad, använd och lokalt förvaltad. Detta ska stiftsorganisationen stödja.

LEVERANS MÅL: ÖPPEN OCH TILLGÄNGLIG

Stiftsorganisationen tar fram program och metoder för församlingar som möjliggör att kyrkorum och kyrkogård kan bli tillgängliga och öppna i högre grad än tidigare.

Förklaring

Det finns många goda exempel på och modeller för hur kontakt upprättas med ”nyckelpersoner” med nyckel till kyrkan och om hur information kan kommuniceras och föras ut om kyrkorna och kyrkogårdarna, så att informationen är enkelt sök- och nåbar utifrån namnet på varje kyrkobyggnad, och så att alla, oavsett bakgrund, i en mening upplever att kyrkorna och kyrkogårdarna är tillgängliga.

Indikatorer

- Programmet är framtaget och bedöms relevant av församlingar som deltagit.
- Stöd för säkerhetsarbete finns.
- Programmet stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.

LEVERANS MÅL: ENGAGEMANG OCH DELAKTIGHET

Stiftsorganisationen tar fram program och metoder som tillvaratar lokalt engagemang och utvecklar det kring kyrkan mitt i byn.

Indikator

- Programmet är framtaget och bedöms relevant av församlingar som deltagit.

LEVERANS MÅL: FASTIGHETSSYSTEM

Stiftsorganisationen arbetar med fastighetssystem och kyrkobyggnader så att det främjar effektmålen.

Förklaring

Svenska kyrkans arkiv är en del av det nationella kulturarvet som alla, oavsett bakgrund, har rätt att ta del av. Riksarkivet har funnit brister som rör arkiven för den kyrkoantikvariska ersättningen och för begravningsverksamheten inom Linköpings stift.

Leveransmålet är råd och stöd, samt mallar och vägledning samt maning till församlingarna att avsätta personal med kompetens, tid och resurser som fordras för hanteringen av det i lag reglerade förvaltnings-

uppdraget.⁷⁴ Den betydelse arkivhållningen för den kyrkoantikvariska ersättningen och för begravningsverksamheten har för kyrkans ekonomi och hushållning är inte att underskatta.

Indikatorer

- Det finns stöd och mallar för församlingars arkiv och registrering så att reglerad miniminivå är uppfylld.
- Fastighetsregister och fastighetssystem finns och används.
- Fortsatt högt nyttjande av KAE-bidrag bland stiftets församlingar.

LEVERANSMÅL: GÅVOR OCH MATERIALFÖRSÖRJNING

Stiftsorganisationen stödjer församlingar i lokal samverkan, framtagandet av närproducerat material och möjligheten att ta emot gåvor.

Förklaring

Många vill hjälpa till i församlingens liv och listan på småskaliga göromål av vård, underhåll och omsorg som kan engagera alla oavsett generation och ålder kan göras lång.⁷⁵ Församlingar och pastorat kan ta emot donationer och testamenterade medel för specifika ändamål. Stiftet bistår med råd, exempel och mallar som underlättar för såväl givare som för den kamerala bokföringen utifrån gällande regelverk

Indikator

- Stöd och mallar för att:
 - utveckla lokal samverkan,
 - ta emot gåvor och att
 - utveckla lokal materialförsörjning finns.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Arbetet med fokusområdet kan göras inom ramen för de verksamheter som redan bedrivs, utan att det skapar mer arbete utöver det ansvar som redan åligger församlingar och pastorat. I förarbeten till området finns beskrivningar och förslag på vad arbetet kan komma att omfatta och i flera fall flera förslag på mer detaljerade leveranser.⁷⁶

Arbetsättet bygger på att uppmuntra varandra att frimodigt:

- be människor om hjälp
- be församlingar eller pastorat avsätta tid och resurser så att närmast ansvariga i församlingen, utifrån sitt yrkesområde,⁷⁷ kan hjälpa församlingsråden att ta vara på alla ideella krafter.⁷⁸

FOKUSOMRÅDE

LEDARSKAP & REKRYTERING

LEDARSKAP OCH REKRYTERING

Kom och följ mig. Jag skall göra er till människofiskare.

MATTEUSEVANGELIET 4:19

Ledarskapet i Linköpings stift ska, Lutf från herdebrevets sju rörelser, vara ett inspirerande ledarskap som uppmuntrar, stärker och rustar medarbetare, anställda och ideella samt rustar, inspirerar och stärker förtroendevalda i deras styrningsuppdrag.

Fokus ligger på delaktighet och gemenskap i liv, det vill säga ett ledarskap som förverkligas via medansvar. Detta är centralt för delaktighet där individens gåvor, kallelse och kompetens får ta plats och utvecklas. Det leder vidare till ett främjande av utveckling och nyskapande i stiftets levande församlingar. Detta är grunden inom fokusområde ledarskap och rekrytering. Området tar en ledarskapsteoretisk utgångspunkt i ett etiskt, tjänande, andligt och autentiskt ledarskap.⁷⁹

BAKGRUND

Att vara ledare i Linköpings stift innebär att förkroppsliga och göra gudsrikvisionens kärnvärden levande genom sitt agerande och sätt att vara ledare och människa. Ledarskapet skall präglas av glädje, befrielse, äkthet och nåd.⁸⁰ Dessa kärnvärden bör användas som riktpunkt i allt rekryteringsarbete. Utifrån dessa ord ska ledarskapsutveckling och rekrytering stärka ledare på olika nivåer inom Linköpings stift, vilket lägger grunden till en god samverkan mellan styrning och ledning.⁸¹

Framöver kommer efterfrågan av vissa kompetenser att vara större än tillgången. Detta tillsammans med prognoser om pensionsavgångar och minskat medlemsantal leder till att det behövs mer noggranna avväg-

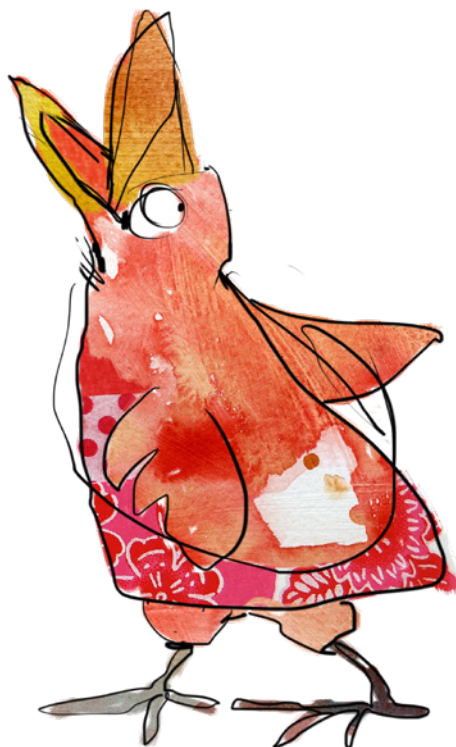
ningar om hur många tjänster som måste finnas i framtidens kyrka.⁸² Andra utmaningar är att kunna behålla söktrycket till kyrkospecifika utbildningar samt att konkurrera med offentlig förvaltning och näringsliv om specialistkompetens. Det är viktigt att Svenska kyrkans församlingar uppfattas som en attraktiv arbetsgivare både för vigda medarbetare och för andra yrkesgrupper.⁸³

NULÄGE

Ledarskapsområdet är komplext och omfattande ur flera perspektiv. Aktuell kontext, personlighet, kompetens och förmågor är betydelsefulla delar för ett önskvärt ledarskap i Linköpings stift. Rekrytering av ledare är också komplext då det handlar om att i organisationen finna ”rätt person på rätt plats” utifrån flera perspektiv som arbetsmiljö, organisation, ekonomi samt hälsa. Därför finns behov av att arbeta strategiskt i syfte att stödja och utveckla en god rekryterande miljö i attraktiva arbetsplatser bland församlingar och pastorat.

BARNPERSPEKTIV

Ledarskap är något som man tränas i redan som barn. Att växa som ledare och få ansvar för sig själv och andra ger erfarenheter och insikt i ledarskapet över tid. Ungt ledarskap och rekrytering hör ihop och innebär att bli tagen i anspråk, få och ta ansvar. Att växa på detta sätt leder ofta till ett varaktigt engagemang och är en grund för rekrytering.⁸⁴

MÅL: LEDARSKAP OCH REKRYTERING

EFFEKT MÅL

LEVERANS MÅL

De sju rörelserna ligger till grund för vårt arbete med att identifiera effektmål och leveransmål.⁸⁵ Utifrån varje rörelse som ett "raster" har området ledarskap och rekrytering betraktats. Det som då har blivit synligt är ett inspirerande ledarskap som uppmuntrar, stärker och rustar. Effektmålen bygger på tillit och samarbete mellan stiftsorganisationen och församlingar och pastorat.

EFFEKT MÅL: LEDARSKAP

Församlingar/pastorat har ett med de sju rörelserna integrerat ledarskap bland anställda, ideella och förtroendevalda som:

- grundar sig i relation och bön samt struktur och ordning
- är visionärt och utvecklingsinriktat
- ökar medansvaret
- utvecklar jämställdhetsarbetet
- bidrar till den hälsosamma församlingen respektive arbetsplatsen.

Indikatorer

- Ledarskapet har förtrogenhet med de sju rörelserna.
- Ledarskapet har ett generationsöverskridande perspektiv.
- Det finns utvecklingsplaner för församlingens liv.
- Det finns ett högt medansvar i församlingen.
- Arbetsrelaterade sjukskrivningar minskar i församlingar/pastorat.
- Antal arbetsmiljöanmälningar (motsvarande) minskar i församlingar/pastorat.
- Jämställda roller och jämställda löner mellan könen.
- Struktur och ordning märks genom att:
 - revisionsberättelser är utan anmärkning.
 - biskops- eller prostvisitationer inte påvisar några allvarliga brister.
 - förbättringsområden och avvikelserapporter identifierade i visitationer eller revisioner, åtgärdas.

LEVERANS MÅL LEDARSKAP: STÖD

Att utforma ett välstrukturerat ledarskapsstöd utifrån effektmålen som är anpassat till olika roller och behov.

Indikatorer

Under perioden 2019–2022 finns det ledarskapsstöd för:

- kyrkoherdar
- kyrkorådsordförande
- församlingsherdar
- verksamhetschefer
- ideella

samt program i:

- Styrelsearbete där minst 75 procent av kyrkoråden och kyrkoherdarna har genomgått en utbildning i styrelsearbete
- Systematiskt arbetsmiljöarbete där minst 75 procent av kyrkorådsordförandena tillsammans med sin respektive kyrkoherde har genomgått en utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Ledarskapsstöd och program stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.

LEVERANS MÅL LEDARSKAP: GENERATIONSÖVERSKRIDANDE

Att undersöka möjligheter till generationsöverskridande samarbete i stiftsorganisationens olika ledarskapsutbildningar.

Indikator

- Samarbetets möjligheter och begränsningar är utredda.

LEVERANS MÅL LEDARSKAP: MENTORSKAP

Att utveckla ett mentorskapsprogram för potentiella eller nya ledare, unga och gamla.

Indikator

- Ett utvecklat mentorskapsprogram finns.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: REKRYTERANDE MILJÖ

Församlingen är en rekryterande miljö för anställda, ideella och förtroendevalda.

Indikatorer

- Församlingens/pastoratets olika roller och uppdrag är synliga som förebilder i hela verksamheten.
- Församlingens/pastoratets anställda och förtroendevalda uppmuntrar aktivt lämpliga personer till kyrkliga uppdrag och kyrkliga tjänster.
- Minst 75 procent av stiftets församlingar/pastorat skickar ungdomar till Unga ledare-utbildning.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: IDEELLA

Församlingar är en möjliggörande miljö dit människor vill komma med sina kapaciteter, förmågor och lust för att verka i gudsrikvisionens riktning.

Indikatorer

- Personer erbjuder sin kompetens.
- Församlingen/pastoratet har strukturer för att ta emot ideella utifrån deras egna färdigheter och gåvor.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: FÖRTROENDEVALDA

Församlingen är en rekryterande miljö för förtroendevalda.

Indikatorer

- Församlingsbor vill vara med som förtroendevalda.
- Förtroendevalda berättar om möjligheten att vara förtroendevald och fångar aktivt upp personer.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: KYRKOMEDARBETARE

Församlingen är en rekryterande miljö för framtida anställning som präst, kyrkomusiker, diakon och församlingspedagog.

Indikatorer

- Församlingsbor hittar och kan fördjupa sig i sin kallelse som kyrkomedarbetare.
- Representanter för församlingen berättar om möjligheten att bli anställd och fångar aktivt upp personer.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: ARBETSPLATS

Församlingar/pastorat har rekryteringskompetens.

Indikatorer

- Församlingarna har tillgång till en medveten rekryteringsprocess internt eller genom servicebyrån.
- Församlingarna får kompetenta sökande till lediga tjänster och uppdrag.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: REKRYTERINGSSTÖD

Stiftsorganisationen erbjuder ett behovsstyrt rekryteringsstöd.

Indikatorer

- Det sker ett ökat användande av servicebyråns HR-funktion.
- Kontraktsprostarnas stöd efterfrågas vid chefsrekryteringar.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: FÖRTROENDEVALDA

Stiftsorganisationen erbjuder ett rekryteringsstöd av förtroendevalda.

Indikatorer

- Information och stöd till nomineringsgrupper inom stiftet om att rekrytera förtroendevalda sker senast två år före kommande val.
- Stödet anses vara relevant av församlingar och pastorat samt av nomineringsgrupper och stödjer effektmålen.

LEVERANSMÅL REKRYTERING: KYRKOMEDARBETARE

Stiftsorganisationen arbetar för att medvetandegöra anställda i församlingen i sin roll som möjliggörare för människor att hitta sina kallelser.

Stiftsorganisationen tar fram ett handledar- och mentorsprogram för att säkerställa en grundläggande kompetens för handledning av personer som vill utbilda sig till präst, kyrkomusiker, diakon och församlingspedagog.

Indikatorer

- År 2019 finns det en långsiktig plan för rekrytering av kyrkomedarbetare inom de fyra profilerna.
- Det finns ett handledar- och mentorsprogram som är efterfrågat och stödjer effektmålen.
- Det finns tre nya rekryteringsarenor i Linköpings stift.
- Det finns ett utbud av goda kommunikationsverktyg och informationskanaler att använda i rekryteringsarbetet.

LEVERANSMÅL REKRYTERING: PRAKTIKANTPROGRAM

Stiftsorganisationen startar ett praktikantprogram.

Indikator

- Minst fem församlingar/pastorat har anställt en ungdomspraktikant under minst sex månader.

LEVERANSMÅL REKRYTERING KALLELSE

Stiftsorganisationen främjar aktivt kallelse och rekrytering.

Indikatorer

- Ett växande antal ungdomar går vidare från Unga ledare till Kyrkans grundkurs, Ung i den världsvida

kyrkan eller stiftets praktikantprogram.

- Det finns en modell för att stödja personer som vill söka kyrklig tjänst som andra karriär.
- Vid samtliga kursdagar för ideella finns möjlighet till samtal med rekryterare för kyrklig tjänst.
- Samtliga församlingar har fått rekryteringsmaterial om kyrklig tjänst.

LEVERANSMÅL REKRYTERING: KYRKANS TRO OCH LIV

Stiftsorganisationen startar ett program – Kyrkans tro och liv – som vänder sig till:

- a) personer anställda i kyrkan utan kyrklig profilutbildning,
- b) personer utan kyrklig profilutbildning men med annan för kyrkan viktig kompetens som vill öka sin möjlighet till anställning i Svenska kyrkan.

Indikatorer

- Rekrytering sker med större bredd från arbetsmarknaden.
- Programmet är efterfrågat.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Stöd för ledarskap och rekrytering sker i samverkan med församlingar och pastorat. Aktiviteterna ska grunda sig i de sju rörelserna och syftar till en förändring av förhållningssätt i ledarskapet i Linköpings stift. Metoderna bygger på samtal i gemenskap och reflektion. Syfte, behov samt slag av aktivitet hos församlingar och pastorat styr hur respektive program och stöd ges för specifikt innehåll.

FOKUSOMRÅDE **SAMVERKAN**

SAMVERKAN

Tjänsterna är olika, men Herren densamme.

FÖRSTA KORINTIERBREVET 12:5

Samarbete och samverkan är bibliskt. En kropp behöver alla delar för att leva och församlingen ses som en levande kropp där alla delar samverkar så att kroppen ska fungera på bästa sätt. Samarbete är vidare ett kännetecken på mänskligt liv. Det är inte bara ett effektivt sätt att få saker gjorda, det utvecklar också förtroende mellan människor och grupper. Genom att samarbeta sparas kraft och tillsammans kan man göra saker som inte tidigare var möjligt.

BAKGRUND

Utgångspunkten för samverkan inom Linköpings stift är församlingars och pastorats faktiska behov. Inom detta område fokuseras främst på så kallade stödfunktioner som till exempel olika administrativa system för att på detta sätt frigöra mer resurser och kraft till församlingars liv. Huvudtanken är att genom samverkan och rationalisering minska behovet av resurser till ett stödjande arbete så att församlingars kärnverksamhet prioriteras.

NULÄGE

Många församlingar är idag medvetna om de förändringar och utmaningar man står inför. Dessa utmaningar behöver hanteras och planeras för redan idag. Utifrån prognoser om medlemsutveckling och ekonomisk utveckling för de kommande två decennierna blir det viktigt att finna samverkan och synergier som kan leda till kloka effektiviseringar för en hållbar framtid.⁸⁶ I Linköpings stift har en enkätundersökning om samverkan genomförts som visade på att många församlingar och pastorat ser behov av samverkan.⁸⁷

Svenska kyrkans nationella nivå har på uppdrag av kyrkostyrelsen satsat stort på att bygga upp och erbjuda gemensamma administrativa datasystem. Svenska kyrkan centralt har tagit på sig ansvaret att utveckla:

- GIP (Gemensam IT-plattform)
- GAS (Gemensamt administrativt stöd)
- inköpssamverkan (genom att förhandla fram avtal med ett stort antal leverantörer)
- GTP (Gemensam telefonplattform)
- GADD (Gemensamt arkiv, diarium och dokumenthantering)

Samverkan i Linköpings stift bör utvecklas stegvis. De effekt- och leveransmål som tas fram utgår från dessa delar:

- *Värdegrund.* Genom att samarbeta utvecklas ett ömsesidigt förtroende och samverkan som erfars som något gott för alla och på alla nivåer. Därmed utvecklas ett positivt värde.
- *Analys.* Grunden är en ordentlig analys av den situation som pastorat och församling befinner sig i och vilket faktiskt samverkansbehov som finns. Utifrån analysen dras olika slutsatser. Denna analys blir ett återkommande verktyg vid samverkan.
- *Åtgärder.* Utifrån vad som tidigare identifierats som behov genomförs åtgärder som utvecklar och stöttar samverkan.

BARNPERSPEKTIV

Samverkan genom att samordna administrativa system berör barn och unga indirekt. Genom att samverka omkring administrativa frågor kan pastorat och församlingar fokusera mer på de grundläggande uppgifterna vilket i högsta grad gynnar barn och unga. Inför tider med minskade ekonomiska resurser är det viktigt att barn och unga erbjuds tid och gemenskap med församlingarnas anställda och ideella medarbetare. Effektivisering och samordning bör gynna dessa tids- och gemenskapsfaktorer. Även inom inköpsområdet kan ett barnperspektiv användas för att gynna barn och unga som till exempel att göra gemensamma upphandlingar av produkter och tjänster.

MÅL: SAMVERKAN

EFFEKT MÅL

Det övergripande målet är att öka resurseffektiviteten och kvaliteten fram till 2022 inom olika områden för pastorat/församling i Linköpings stift för att gynna den grundläggande uppgiften.

För kommande period 2019–2022 ska följande effektmål nås:

EFFEKT MÅL: VÄRDEGRUND

År 2022 finns det i Linköpings stift ett arbetsklimat som präglas av samverkan, ömsesidigt förtroende och "vi-känsla" mellan församlingar/pastorat samt mellan dessa och stiftsorganisationen.

Indikator

- Församling/pastorat anser att samverkan med stiftsorganisationen blir mer strukturerad, regelbunden och värdefull.

EFFEKT MÅL: ANALYS

Varje församling/pastorat har under mandatperioden ett dokument kopplat till församlingsinstruktionen som beskriver möjligheter för samverkan, analys av förvaltning, åtgärdsplaner och uppföljning.

Indikator

- För varje församling/pastorat finns ett dokument för samverkan.

EFFEKT MÅL: ÅTGÄRD

Församling/pastorat har, genom samverkan och genom att få tillgång till olika resurser inom stiftet, en ökad flexibilitet och kompetens.

Indikatorer

- Att andelen av församlingars/pastorats resurser i högre grad används till den grundläggande uppgiften.

För detta tas det fram nyckeltal från årsredovisningar med 2018 som referensår.

- Allt fler församlingar/pastorat väljer att samverka i administrativa frågor då effektivitet, flexibilitet och kvalitet ökar genom samverkan.

LEVERANS MÅL: VÄRDEGRUND

Stiftsorganisationen främjar samarbetslösningar samt ett förtroendefullt och öppet samarbetsklimat mellan stiftets församlingar/pastorat och mellan dessa och stiftsorganisationen.

Indikator

- Allt fler församlingar/pastorat använder de administrativa systemen som nationell nivå har utvecklat och samverkar.

LEVERANS MÅL: ANALYS

Ett dokument som är kopplat till församlingsinstruktionen blir ett analysverktyg för ökad samverkan, systematisk planering, handling och uppföljning av förvaltningsfrågorna.

Förklaring:

Arbetet med detta dokument sker i samverkan mellan stiftsorganisationen och församlingar/pastorat med egen ekonomi. Samverkan förutsätter utökad analys av stödverksamheten, åtgärdsprogram med fokus på samverkan samt en tätare uppföljning. Dokumentet ska innehålla beskrivningar, analyser och nyckeltal som visar på trender i verksamheten. Utifrån dessa identifieras förbättringsområden och förslag på åtgärder. Stiftsorganisationen ska inom stödverksamheten alltid utgå från samverkan som åtgärd där GIP, GAS och GADD är möjliga samverkansformer.

Indikator

- En dokumentmall för ett analys- och planeringsdokument finns och används i en fungerande utvecklingsprocess av stiftets församlingar/pastorat.

📍 LEVERANSMÅL: SERVICEBYRÅ

Stiftsorganisationen främjar samarbetslösningar genom att tillhandahålla servicebyrån i Linköpings stift som har tjänster med hög kvalitet och flexibilitet.

Förklaring

Servicebyrån ska vara flexibel när det gäller pastorats eller självständig församlings behov av stöd och samverkan inom flera andra områden som t ex HR- och arbetsmiljöfrågor, inköp, IT, diarium/arkiv, telefonväxelsamverkan och kommunikation.

Indikatorer

- Efterfrågan på olika samarbetslösningar har ökat och:
- Minst 50 procent av stiftets församlingar/pastorat med egen ekonomi väljer att vara anslutna till stiftets servicebyrå.
- Minst 90 procent av stiftets församlingar/pastorat med egen ekonomi vill vara anslutna till GIP.
- 50 procent av stiftets församlingar/pastorat med egen ekonomi vill vara anslutna till GADD.
- Samtliga församlingar/pastorat med egen ekonomi vill nyttja ramavtal eller andra gemensamma former för merparten av sina inköp.
- Församlingar och pastorat är nöjda (70 procent) med servicebyråns lösningar utöver ovan nämnda system.

📍 LEVERANSMÅL: SAMORDNING

Stiftsorganisationen organiseras så att olika främjandeinsatser sker samordnat och effektivt.

Förklaring

Stiftsorganisationens främjandeinsatser från de olika verksamhetsområdena sker idag inte tillräckligt samordnat. Detta kan medföra att liknande frågeställningar behandlas av olika tjänstemän utan att man känner till varandras uppdrag och besök hos pastorat och församlingar. Det finns 30 församlingar/pastorat med egen ekonomi/med olika önskemål om stöd för

hållbar utveckling. Detta kräver att stiftsorganisationen kan erbjuda kvalificerade tjänster och stödformer som behöver samordnas på bästa sätt.

Indikator

- En samordningsfunktion inrättas tidigt under verksamhetsperioden.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Församlingar har ansvaret för det lokala församlingsarbetet, såväl de grundläggande uppgifterna som att förvalta byggnader och ekonomi. För att nå målen i detta fokusområde behövs en mer kontinuerlig och personlig kontakt mellan pastorat, församling och stiftsorganisation. En undersökning kan genomföras under år 2018 som ett referensår där frågorna fokuserar på hur samverkan upplevs och vilken samverkan som redan nu existerar. Vartannat år genomförs sedan en undersökning som visar på hur målen uppnås.

Stiftsorganisationen kan erbjuda följande:

- stöd i analysen av församlings/pastorats förvaltningsplanering.
- kontinuerliga möten med stiftsorganisationens ledning för att säkerställa adekvat stöd och hållbar utveckling.
- samordning av administrativa tjänster för lön och ekonomi, IT, HR och arbetsmiljö samt andra efterfrågade tjänster.

FOKUSOMRÅDE

SOCIAL SAMMAN- HÅLLNING

SOCIAL SAMMANHÅLLNING

Låt ditt rike komma.

MATTEUSEVANGELIET 6:10

Fokusområdet Social sammanhållning adresserar en av de största utmaningarna i vårt samhälle. Det handlar om människors livsvillkor i dagens Sverige: tillit, tillhörighet och gemenskap. Området är direkt kopplat till församlingens grundläggande uppdrag: att samlas kring hoppets tecken i gudstjänst, mötas i diakonins omsorg och protest, dela våra berättelser om evangeliets befriande kraft – allt som en del av Guds mission. Varje människa har sin unika berättelse och är skapad av Gud till ett fritt, sårbart och kraftfullt subjekt. Herdabrevet för Linköpings stift uttrycker det som:

*”Alla människor är skapade av Gud och har gudserfarenhet. Vi är kyrka i världen tillsammans med ett myller av gudserfarna människor som vi inte känner. Därför bejakar vi att alla goda krafter i världen, bekännande eller inte, behöver göra tjänst för att världen ska bli god att leva i.”*⁸⁸

En kyrka har en särskild kallelse att se och uppmärksamma människors livsvillkor och att verka för social sammanhållning. Det sker i det lokala församlingslivet, genom diakonalt och socialt engagemang för människor på individ- och grupp-nivå. Svenska kyrkan är en aktör i civilsamhället som gör samhällsnytta tillsammans med alla goda krafter i ett samhälle.

BAKGRUND

Termen Social sammanhållning har bland annat använts av regeringen 2013 för att beskriva en av Sveriges utmaningar. Social sammanhållning råder i ett samhälle som är ”ett samhälle där människor känner gemenskap

och tillit till varandra, där upplevda avstånd och konflikter är små, där tolerans för olikheter är stor och där det finns en stark känsla av tillhörighet, delad identitet och att man delar ett gemensamt öde.”⁸⁹

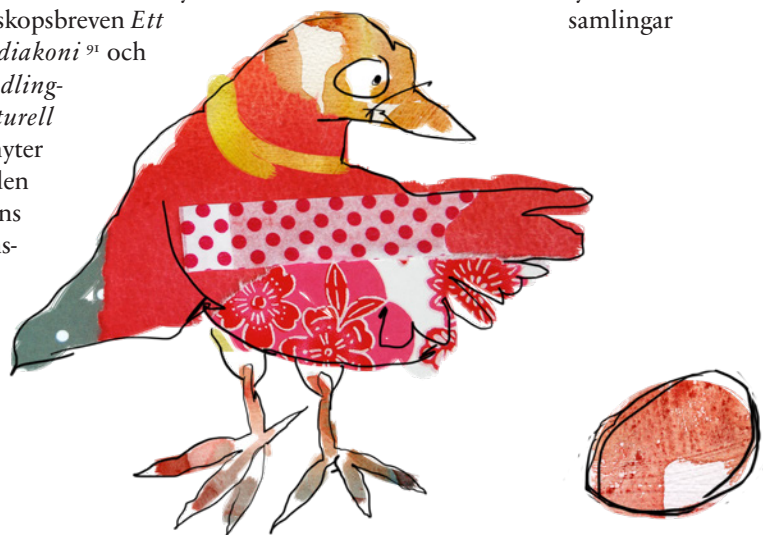
Att verka för social sammanhållning innebär aktivt arbete för mänskliga rättigheter och icke-diskriminering, tillhörighet, delaktighet och tillit i relation till individer och grupper. Det innebär aktivt arbete för en ökad medvetenhet om mänskliga rättigheter och allas viktiga bidrag för samhällsbygget. Det innebär att kyrkans röst verkar för att samhället behandlar alla människor rättvist och rättssäkert.

Svenska kyrkan kan i samhället möjligen bäst beskrivas som en hybrid. Hon bär spår av en kommunal organisation men uppträder både som en ideell förening och ibland som en marknadsaktör. Som en hybrid är det viktigt att förstå sin identitet: att hon är en kyrka, en korsmärkt hybrid med frihet att bestämma sitt liv.⁹⁰ Kyrkans uppdrag och kallelse i vår tid uttrycks bland annat i biskopsbrevet *Ett biskopsbrev om diakoni*⁹¹ och *De kyrkliga handlingarna i mångkulturell kontext*.⁹² De knyter an till arbetet i den världsvida kyrkans gemenskap Svenska kyrkan är en del av. Exempel är Lutherska världsförbundets skrift *Diakoni i kontext*⁹³ där

kyrkans perspektiv lyser igenom redan i rubriken: *Förvandling, försoning, bemyndigande*. Ett annat exempel är den anglikanska kyrkan i England och vårt vänstift St Albans där rapporter som *Prescence and engagement*⁹⁴ och *Faithful cities*⁹⁵ visar på sätt för kyrkan att ta aktiv del i att skapa goda lokalsamhällen. Europeiska Unionen vill med utgångspunkt i Förenta Nationernas *Agenda 2030 för hållbar utveckling* uppmanar alla delar av samhället att aktivt engagera sig.⁹⁶ Det finns alltså en stor nationell och internationell diskussion som betonar denna frågas angelägenhet.

NULÄGE

Ökad socioekonomisk ojämlikhet, seglivad arbetslöshet, invandrarrelaterad mångfald och segregering gör att frågan om social sammanhållning kommit att bli central. Möten mellan människor med olika bakgrund i civilsamhället kan öka tilliten, engagemanget och det sociala kapitalet. Erfarenheter, bland annat från flyktingsituationen 2015, visar att Svenska kyrkans församlingar

kan samla engagemang och skapa möten mellan människor. Berättelser om hur församlingar och organisationer arbetat tillsammans i Linköpings stift finns i häftet *Inget biter så starkt på fördomar som erfarenheter*.⁹⁸ Våren 2017 genomförde Linköpings stift en diakonienkät som lyfte frågor om kyrkans roll i välfärdssamhället. Särskilt framkom upplevelsen av människors ojämlika rättigheter och hur kyrkan kan förhålla sig till det. Enkäten visade på ett ökat behov av teamarbete mot gemensamma mål och teologiska samtal i vörningstjänsten.

Sammanfattningsvis framträder kyrkans kallelse att verka för värdighet och hållbarhet för enskilda människor och grupper, men även för hela samhället i de utmaningar som finns kring social sammanhållning. Rotade i gudsrikesvisionen, med tilltro till varje människas och sammanhangs egen kraft och bidrag, kan kyrkan vara ett salt som en möjliggörare och en gemenskap som utgår från hoppets tecken.

BARNPERSPEKTIV

Barnperspektiv har på olika sätt fått påverka arbetet med fokusområdet. Lokala röster utifrån Kyrkokansliets projekt *Barns röster om diakoni* har funnits med i arbetet med effektmål och indikatorer. Diakonicentrum i Norrköping har med sitt kunnande om samtal med unga bidragit med sin bild och erfarenhet av barns och ungas livsvillkor. Barns och ungas livsvillkor och rättigheter ska särskilt betonas inom social sammanhållning och ha en tydlig plats i analyser och genomförande av aktiviteter.

MÅL: SOCIAL SAMMANHÅLLNING

EFFEKT MÅL

Området har formulerat ett övergripande effektmål:
En kyrka som lever gudsrikesvisionen.

Förklaring

Vi är en kyrka som utifrån Jesu kallelse samlas kring hoppets tecken och agerar för fred och försoning (Matteusevangeliet 6:9–10).

EFFEKT MÅL: KYRKA I KONTEXT

*Vi är en öppen kyrka där människor med olika livsbe-
tingelser och gåvor möts i handling, bön och liv.* (Matteusevangeliet 5:13) (Första Korinthierbrevet 12:1–31).

Indikatorer

- Församlingen samlas kring hoppets tecken: evangeliet, bönen, nattvarden och gemenskapen.
- I stiftets församlingar märks att vi, i större utsträckning än tidigare, i gudstjänsten:
 - möts generationsöverskridande.
 - möts utifrån olika sociala och etniska bakgrunder.
 - bygger gränsöverskridande vänskap.

EFFEKT MÅL: KATALYSATOR FÖR MÄNNISKANS EGEN KRAFT

Varje människa är unik och myndig att vara bärare av kyrkan. Vi är en kyrka som möjliggör delaktighet, inkludering och värdighet (Första Korinthierbrevet 12:1–31).

Indikatorer

- I stiftets församlingar/pastorat märks att vi, i större utsträckning än tidigare, uppmuntrar människans egen kraft och värdighet vilket märks genom att:
- församlingar/pastorat arbetar aktivt för en hoppets kultur.
- församlingar/pastorat har strukturer för att ta emot ideella utifrån deras egna färdigheter och gåvor.
- fler ideella deltar.

- församlingar/pastorat bidrar till arbetstillfällen och praktikplatser för att människor ska få arbete.

EFFEKTMÅL: HANDLING FÖR FRED OCH TILLIT

Vi är en kyrka som ser, lyssnar, ger röst och i samverkan med alla goda krafter handlar för goda livsvillkor och människors värdighet (Uppenbarelseboken 3:15).

Indikatorer

- Kyrkans deltagande i samhällsutvecklingen, som individer och som organisation, tar sig uttryck i:
 - ökande aktivitet i lokal dialog och samarbeten med andra aktörer för att möta olika samhällsutmaningar.
 - ökande aktivitet som röst i samhället för människors värde och värdighet.
 - ökat deltagande i och efterfrågan i media och debatt.

LEVERANSMÅL: UTVECKLING

Stiftsorganisationen tar under 2019–2020 fram och provar ett program som möter de behov som uttrycks i effektmålen.

Indikatorer

- Programmet upplevs som relevant där det provas.
- Programmet stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.

LEVERANSMÅL: INSPIRATION

Stiftsorganisationen organiserar forum för att inspirera församlingar till att dela metoder, erfarenheter och goda exempel av social sammanhållning och för teologisk reflektion.

Indikatorer

- Stiftsorganisationen anordnar forum minst årsvis under perioden.
- Personer från minst 75 procent av stiftets församlingar/pastorat har deltagit som bollplank, deltagare eller föreläsare under dessa forum.

- 75 procent av deltagare i dessa forum har varit nöjda eller mycket nöjda.

LEVERANSMÅL: SAMVERKAN

Stiftsorganisationen är en aktiv part i regional och nationell samverkan, inom områden aktuella för social sammanhållning som stödjer effektmålen.

Indikator

- Stiftsorganisationen är aktiv part i regional/nationell samverkan för social sammanhållning som stödjer effektmålen.

LEVERANSMÅL: RÖST

Biskopen biträdd av stiftsorganisationen är, tillsammans med församlingar/pastorat, nationell nivå och andra organisationer, en aktiv röst för människors värde och värdighet i det offentliga rummet.

Indikatorer

- Biskopen biträdd av stiftsorganisationen är en aktiv röst i samhället, en efterfrågad part från media och verkar för att sammanlänka Svenska kyrkans röst lokalt, regionalt och nationellt.
- Stiftsorganisationen har fram till 2019 haft dialog med stiftets alla pastorat om samverkan inom området Social sammanhållning.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Arbetet med social sammanhållning bygger på kontinuerlig dialog mellan församlingar och/eller pastorat och stiftsorganisation. Det rör både utbyte av kunskap och strategisk planering av samverkan och påverkansarbete. Stiftsorganisationen har i det sammanhanget ett ansvar för att vara lyhörd för dialog och skapa nätverk utifrån de gemensamma behov som utkristalliseras.

Leveransmålen är distinkta men även töjbara i relation till de samhällsutmaningar som kyrkan ställs inför. Leveransmålen beskriver hur stiftsorganisationen kan erbjuda en plattform för direkt stöd till församlingarnas arbete men också som en egen aktör som, med sin regionala roll, tar aktiv del i samhällsutvecklingen.

Församlingar och pastorat ansvarar för att utifrån sina behov avsätta tid och resurser till att delta i dialog och samverkan med stiftsorganisation såväl som med andra församlingar och pastorat. Arbetet med församlingsinstruktionerna och visitationerna utgår från ett främjande förhållningssätt för stöd till församlingarnas liv och kan fungera som ett stöd i utvecklingen av social sammanhållning.

FOKUSOMRÅDE
**VÄXA OCH
RUSTA**

VÄXA OCH RUSTA

Senapskornet är det minsta av alla frön, men när det har växt upp är det större än alla örter och blir till ett träd, så att himlens fåglar kommer och bygger bo bland grenarna.

MATTEUSEVANGELIET 13:32

Fokusområdet Växa och rusta syftar till att möjliggöra lärande och utvecklingsprocesser för att bygga upp och rusta Kristi kropp.⁹⁹ Området ska under perioden 2019–2022 stödja rörelserika växtkulturer där en mångfald av människor är delaktiga, engagerade och rustar varandra att vara kyrka i vardagen och världen. Beskrivningen av denna uppgift i nuvarande strategidokument 2015–2018 fungerar som en bro över till detta dokument: att samarbeta med församlingar och pastorat för att främja församlingars liv som växtplats för kristen tro och liv, utifrån det goda liv som redan levs i församlingarna idag och den längtan efter fördjupning, utveckling och engagemang som finns.¹⁰⁰

BAKGRUND

I en analys av församlingsinstruktionerna framgår det att församlingarnas utmaningar och prioriteringar främst handlar om delaktighet, lärande och utveckling samt arbete med barn och unga.¹⁰¹ Den visar på en önskan om utveckling, både inom dessa områden som i sig handlar om lärande och undervisning och ideellas medverkan, och även mer konkreta områden som gudstjänstlivet och arbetet med familjer och dopet.

Svenska kyrkan är en aktör bland många i samhället och den allmänna kunnigheten om ett existentiellt och religiöst språk har minskat.¹⁰² Saknaden av en religiös läskunnighet och förmåga att förstå religioners ömsesidiga påverkan i ett samhälle är påtaglig.¹⁰³ Samtidigt har man en skatt att förvalta och ett ansvar för att bidra till hur människors egna berättelser

kan få möta kyrkans och bibelns berättelser.¹⁰⁴

Barn och unga har ofta varit föremål för kyrkans vilja att förmedla bibelns och trons berättelser. Bilden av undervisning har länge varit en fråga förbehållen barn och inte för alla åldrar, något som behöver breddas. Kunskap handlar inte bara om en instrumentell kunskap utan om en existentiell kunskap som möter människans djupskikt.¹⁰⁵ Därför behöver ett lärande vara för alla åldrar och ett lärande för livet.

Utgångspunkten är att alla människor är skapade av Gud och har något att berätta om Gud. Guds-rikesvisionen är en levande längtan och kraft för det goda livet som binder oss samman i samhället.¹⁰⁶

I dopet finns en grundläggande kallelse att förstå sitt liv, leva och verka som kristen. Därför har alla, anställda, ideella och förtroendevalda och medlemmar, på dopets grund olika nyckelroller att rusta sig i, för att vidare kunna skapa förutsättningar för församlingen att tillsammans rusta sig.¹⁰⁷

NULÄGE

Hur kan tro och liv delas idag? Kyrkostyrelsen tog år 2012 ett beslut om en satsning på *Gemensam strategi för kyrkans undervisning och mission för alla åldrar*.¹⁰⁸ Där beskrivs kyrkans under-

visning som central för att människor ska möta evangeliet och själva kunna bära det vidare i ord och handling till sina medmänniskor. Detta utmynnade i ett stort projekt *Dela tro, dela liv* med syftet att ”de människor Svenska kyrkan möter och står i relation till ska ha en sådan förtrogenhet med kyrkans tro och tradition att de kan förstå och uttrycka evangeliet om Kristus”.¹⁰⁹ Linköpings stift deltar i ett antal projekt samt driver egna projekt, under namnet *Dela liv, dela tro*. Satsningen avslutas under 2017/2018 men generellt kan man se att den lett till ett gott resultat.

Kyrkostyrelsen har aviserat en uppföljning som syftar till att utveckla ett systematiskt och sammanhållet program för lärande och undervisning.¹¹⁰ För att det ska bli verkningsfullt menar man att den behöver drivas gemensamt med kyrkans alla nivåer; församlingar, stift och nationell nivå. Den forskning som Svenska kyrkan har gjort, visar att en ansevärd del, 10–20 procent av befolkningen, vill engagera sig ideellt i Svenska kyrkan.¹¹¹ Detta stöds också utifrån genomgången av stiftets församlingsinstruktioner där det uttrycks en vilja att ideella vill bidra med sin kompetens, vilket i detta sammanhang är en pedagogisk möjlighet.

BARNPERSPEKTIV

Växa och rusta är ett fokusområde som vill flytta perspektivet på lärande och undervisning från att handla om en viss ålder till att gälla alla, inklusive barn och unga. På så sätt ska barn och unga vara likvärdiga och samtidigt särskilt uppmärksammas. Barn och unga är kyrka och församling här och nu, inte sen. I arbetet med genomförande av fokusområdet ska barn och unga särskilt beaktas och det ska på alla plan framgå hur ett barnperspektiv och barnrättsperspektivet konkret ges utrymme. Studier av barnkonventionen, barns rätt till andlig utveckling och *Barnets mänskliga rättigheter* i kyrkan kan visa väg till praktisk handling.¹¹²

MÅL: VÄXA OCH RUSTA

EFFEKT MÅL

I Linköpings stift finns det rörelserika växtkulturer där en mångfald av människor är delaktiga, engagerade och rustar varandra att vara kyrka i vardagen och världen.

Indikatorer

I församlingar finns:

- fler som uppfattar att deras liv i vardagen är liv i Guds tjänst.
- fler människor som uppger att deras kompetenser blir tagna i anspråk för tjänst i samhälle och värld.
- ett ökande antal människor som delar tro och liv genom andligt medvandrarskap, bön och delande av sina egna och bibelns berättelser.
- generationsöverskridande arenor för fest och vardag med delande av liv och tro.
- människor som uppger att de upplever församlingsmiljön positiv till olikheter och mångfald.
- lokala planer för lärande och undervisning.
- Start- och slutvärde för indikatorerna sätts tillsammans med församlingarna då de verkar i olika kontexter.

LEVERANS MÅL

Stiftsorganisationen skapar församlingsutvecklingsprogram inom den grundläggande uppgiften för att växa och rusta genom de sju rörelserna.

Ett didaktiskt centrum i Linköpings stift i samverkan med Vadstena folkhögskola skapas.

Indikatorer

- Programmet är framtaget och bedöms relevant av församlingar som deltagit.
- Programmet stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.
- Didaktiskt centrum är etablerat med olika aktörer som resurser.

- En gemensam pedagogisk plattform för Linköpings stift alternativt en nationell pedagogisk plattform finns och används.
- Stiftsorganisationen har metoder för mångfaldsarbete och normkritik.

ARBETSSÄTT OCH METODER

Församlingen är den grundläggande enheten i Svenska kyrkan. Allt främjande måste därför ske utifrån den lokala församlingens egen horisont, utgå från den lokala kontexten och mötas av stiftsorganisationen i ett ömsesidigt lärande. Arbetet med församlingsinstruktionerna och visitationerna utgår från ett främjande förhållningssätt som stöder församlingarnas liv och växt.

Relevanta arbetssätt och metoder som stödjer effektmål och indikatorer är processinriktade och erfarenhetsbaserade. Förståelse för människors olikheter och kompetenser är en kvalité för att nå effektmålet. Att lära av och bidra med olika språk och metoder ger kreativiteten energi att våga prova och upptäcka nya sätt att förstå och vara kyrka.

Didaktiskt centrum är en plattform för samverkan mellan församlingar, folkhögskola och stiftsorganisation. Didaktiskt centrum ska möjliggöra ett ömsesidigt lärande tillsammans med församlingarna och bidra till reflektion med nya bilder genom ny praktik. Effektmålet för Växa och rusta passar väl med folkbildningens uppdrag och stora erfarenhet av att skapa växtkultur genom delaktighet.¹³

Stiftsorganisationen ansvarar för att bjuda in till att gemensamt skapa en pedagogisk plattform för Linköpings stift som kan ligga till grund, till stöd och hjälp för allt pedagogiskt arbete i stiftet. Församlingen ansvarar för att avsätta tid, engagemang och resurser till att långsamt, långsiktigt och lyhört verka utifrån ett processinriktat arbetssätt och målsättningen rörelserika växtkulturer där en mångfald av människor är delaktiga, engagerade och rustar varandra att vara kyrka i vardagen och världen.

STIFTS- GEMENSAMMA ENHETER

STIFTSGEMENSAMMA ENHETER

Nu är det emellertid många delar, men en enda kropp.

FÖRSTA KORINTIERBREVET 12:20

Inom Linköpings stiftsorganisation finns flera självständiga organisationer som tillsammans och som helhet, ska arbeta mot visionen *Levande församlingar*. Det handlar direkt om Vårdsnäs stiftsgård och Pilgrimscentrum i Vadstena, men berör också stiftsgemensamma organisationer som egendomsutskottet (tidigare egendomsnämnden), Gransnäs ungdomsgård och Vadstena folkhögskola. Dessa organisationer har ett bredare uppdrag och relaterar både till församlingar och pastorat men även till andra organisationer. Då de har ett bredare uppdrag får de här, var för sig, beskriva hur man vill bidra mot den gemensamma visionen *Levande församlingar*. Varje enhet har följande särskilda målsättningar under perioden 2019–2022.

GRANSNÄS UNGDOMSGÅRD

Stiftsstyrelsens intention med huvudmannaskapet i Gransnäs ungdomsgård är att den ska vara ett främjanderedskap i det övergripande arbetet med *Levande församlingar*. Stiftsstyrelsen önskar att gården samverkar med övriga enheter inom stiftsorganisationen och ser positivt på att gården, i mån av plats och utifrån gårdens egna ekonomiska behov, inbjuder församlingar från andra stift samt arrangerar av kurs och konferensverksamhet till gården. Eventuella stiftsbidrag avser att finansiera delar av ovanstående verksamheter. Verksamheten vid Gransnäs ungdomsgård organiseras inom Stiftelsen Gransnäs ungdomsgård, organisationsnummer 8265002421.

MÅL

Gransnäs ungdomsgård ska vara en resurs för hela Linköpings stift och särskilt genom att vara en växtplats för barn och unga vuxna för fördjupning av kristen tro och kristet liv.

Indikatorer

- Gransnäs ungdomsgård erbjuder stiftets församlingar och pastorat att ha konfirmand och ungdomsläger på ungdomsgården.
- Gransnäs ungdomsgård erbjuder egna konfirmandläger som tar emot ungdomar från hela Sverige.
- Gransnäs ungdomsgård erbjuder volontärplatser för tidigare konfirmander där praktiskt arbete och bönegemenskap blir ett.
- Gransnäs ungdomsgård är en del i stiftets långsiktiga rekryterings- och utbildningsarbete genom att erbjuda blivande församlingsarbetare plats som ledare på läger.
- Gransnäs ungdomsgård har en andlig och ekologisk profil.
- Verksamheten vid Gransnäs ungdomsgård bedrivs på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt långsiktigt hållbart sätt.

PILGRIMSCENTRUM

Stiftsstyrelsens intentioner med Pilgrimscentrum är att det ska vara ett främjanderedskap i det övergripande arbetet med *Levande församlingar*. Pilgrimscentrum är en del av Linköpings stiftsorganisation och ska vara ett andligt pilgrimsteologiskt centrum med "låga trösklar" för sökande människor. Pilgrimscentrum ska arbeta i ekumenisk anda. Pilgrimscentrums organisatoriska karaktär i stiftsorganisationen är att likna vid Vårdsnäs stiftsgård och

för Pilgrimscentrum finns även en referensgrupp.

MÅL

Pilgrimscentrum är stiftsorganisationens besökscentrum för pilgrimer till Klosterkyrkan och ska visa på öppenhetens, gästfrihetens och det regelbundna bönelivets betydelse för att skapa liv. Pilgrimscentrum ska verka inspirerande för stiftets församlingar till att "bön och handling må bli ett".

Indikatorer

- Pilgrimscentrum erbjuder arrangemang i pilgrimsliv, såsom pilgrimsvandringar, retreatar och kurser samt möjligheter till fördjupad tro.
- Pilgrimscentrum bedriver teologiskt och praktiskt utvecklingsarbete inom pilgrimstankens område.
- Pilgrimscentrum stöder Vadstena församling i arbetet med Klosterkyrkan som ett levande pilgrimsmål och dess böneliv.
- Pilgrimscentrum samverkar med nationella och internationella organ.

VADSTENA FOLKHÖGSKOLA

Stiftsstyrelsens intentioner med huvudmannaskapet i Vadstena folkhögskola är att den ska vara ett främjanderedskap i det övergripande arbetet med *Levande församlingar*. För folkhögskolan betonar stiftsstyrelsen främst den diakonala dimensionen och arbetet med pedagogisk verksamhet utifrån stiftets och församlingarnas fördjupnings och rekryteringsbehov. Stiftsstyrelsen önskar att folkhögskolan aktivt samverkar med övriga enheter inom stiftsorganisationen. Eventuella stiftsbidrag avser att finansiera delar av ovanstående verksamheter. Verksamheten vid Vadstena folkhögskola organiseras inom Linköpings stifts folkhögskolestiftelse Vadstena folkhögskola, organisationsnummer 9240000118.

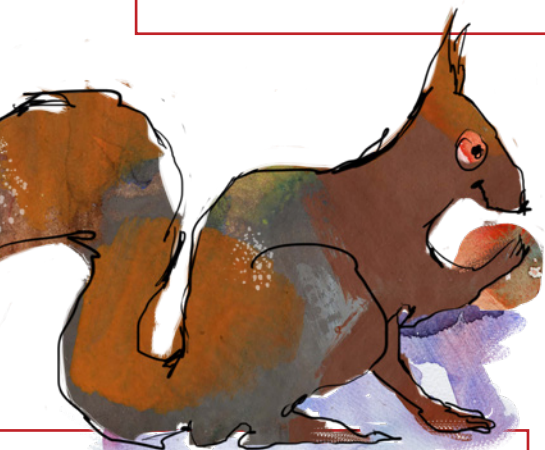
MÅL

Vadstena folkhögskola är Linköpings stifts bildningscentrum. Vadstena folkhögskola är en bildningsplats, en mötesplats och en andlig plats och bedriver folkbildning utifrån en kristen och humanistisk värdegrund. Alla människors lika värde och ett respektfullt samtal ska betonas och eftersträvas i all verksamhet på skolan.

Indikatorer

- Vadstena folkhögskola erbjuder genom utbildning och undervisning, möten mellan människor i olika åldrar, människor med olika bakgrund, utbildning, erfarenhet och övertygelser.
- Vadstena folkhögskola är genom sin bildningsverksamhet en del av Linköpings stifts rekryteringsarbete.

- Vadstena folkhögskola erbjuder församlingar och andra organisationer en plats att konferera, åka på läger samt ordna egna utbildningar.
- Vadstena folkhögskola erbjuder möjlighet till andlig fördjupning och reflektion i alla typer av kurser och möten.
- Vadstena folkhögskola delar böne- och gudstjänstlivet i Klosterkyrkan.
- Vadstena folkhögskola samverkar med stiftsorganisationens enheter, särskilt Pilgrimscentrum och Pastoral utveckling vid Linköpings stiftskansli, samt Vadstena och Dals församlingar.
- Verksamheten vid Vadstena folkhögskola bedrivs på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt långsiktigt hållbart sätt.

- Pilgrimscentrums verksamhet ska präglas av ansvar för stiftets ekonomi och för mindre bemädlades möjligheter att delta i Pilgrimscentrums verksamhet.
- Pilgrimscentrum samverkar med övriga enheter inom stiftsorganisationen.
- Verksamheten bedrivs på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt långsiktigt hållbart sätt.

VÅRDNÄS STIFTSGÅRD

Stiftsstyrelsens intentioner med Vårnäs stiftsgård är att den ska vara ett främjanderedskap i det övergripande arbetet med *Levande församlingar*. Vårnäs stiftsgård har tre roller, nämligen en motsvarighet till församlingshemmet på stiftsplanet, det vill säga en öppen samlingsplats där församlingar möts för inspiration, utveckling och fördjupning; hotell och konferensanläggning för en bred marknad samt en plats för gränsöverskridande möten. För Vårnäs stiftsgård finns en referensgrupp.

MÅL

Vårnäs stiftsgård är Linköpings stifts kurs och konferenscentrum och en mötesplats mellan kyrka

och samhälle, kultur och näringsliv med uppdraget att möta människor med evangelium i olika uttryck och former och ska vara en plats med god atmosfär, grundad i en daglig bönepuls.

Indikatorer

- Vårnäs stiftsgård är en arena för inspiration, växt och andlig fördjupning.
- Den är en plats för att dela liv och tro.
- Det finns en andlig och ekologisk profil.
- Verksamheten vid gården bedrivs på ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt långsiktigt hållbart sätt.
- Vårnäs stiftsgård samverkar med övriga enheter inom stiftsorganisationen.

FÖRVALTNING AV PRÄSTLÖNETILLGÅNGARNA

Egendomsutskottet är ett utskott under stiftsstyrelsen som förvaltar prästlönetillgångarna vilken utgörs av skogs- och jordbruksfastigheter samt prästlönefonder. Egendomsutskottet ersätter den tidigare egendomsnämnden. Kyrkoordningen reglerar övergripande förvaltningen av prästlönetillgångarna. För Linköpings stift finns en särskild strategi och policy för förvaltningen av prästlönetillgångarna (S100-2016-257, EN39-2014-215) som gäller för eigendomsutskottet (beskrivs i texten som eigendomsnämnden då nya dokument inte är framtagna). Den beskriver att:

”Genom en samordnad förvaltning av prästlönetillgångarna i stiftet, ska eigendomsnämnden erbjuda bästa möjliga uthålliga totalavkastning, att fördelas och användas i församlingsverksamheten och till andra kyrkliga ändamål. [...]

Verksamheten skall bedrivas med hänsyn till de krav som miljön, naturvärden, kulturminnesvärden samt människor som har sin utkomst av kyrkans eigendom, ställer. Skogsförvaltningen skall följa skogscertifieringsstandard enligt PEFC™ och FSC® (licens nr FSC-C014110). Nationella nivåns etiska placeringsregler skall gälla för fondförvaltningen.”¹⁴

MÅL

Egendomsutskottet har, förutom ovanstående strategi, som mål att på ett tydligt och förtroendefullt sätt kunna förklara förvaltningens målsättning och skapa goda relationer, utveckla skogens och naturens värden samt även naturens sociala värden och på så sätt bidra till visionen Levande församlingar.

Indikatorer

- Medarbetare uppfattas som goda representanter för Linköpings stift och har utvecklat bra förhållningssätt.
- Skogens och naturens värden är utvecklade.
- Sociala värden är utvecklade.
- Tillgängligheten är förbättrad till kyrkans skogar genom till exempel skolskogar, kyrkorum i naturen, rastplatser, vandringsleder.
- Arbetet med barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser sker på ett mer proaktivt sätt.
- En bred översyn har skett för att se var och hur stöd till barn och unga sker genom till exempel befintliga upplåtelser.

MÅLEN

SAMMANFATTNING

MÅL – GUDSTJÄNST

EFFEKT MÅL

Öppna och engagerande gudstjänstgemenskaper i stiftets levande församlingar.

Indikatorer

- Gudstjänstens kärnvärden är kända och använda: De lokalt framarbetade värdeorden erfars och upplevs av dem som samlas till gudstjänst. Det finns en relation mellan kärnvärden och de målsättningar som finns i den lokala församlingsinstruktionen.
- Barn 0–18 år: Barn och unga är mer närvarande och delaktiga i församlingens huvudsakliga gudstjänst så att den är en generationsöverskridande mötesplats präglad av mångfald.
- Församlingssång: Det finns en större glädje och frimodighet i församlingssången. Fler vågar och vill tydligt sjunga med i gudstjänstens liturgi och psalmer.
- Medansvariga lekmän: I planering och genomförande tar lekmän av olika slag och i olika åldrar större plats som ett uttryck för bärarskap. Ibland leds gudstjänster av lekmän och anställda möjliggör denna utveckling.
- Stolthet: Gudstjänstfirare tar med sig vänner till gudstjänster.
- Den gudstjänstfirande församlingen speglar befolkningssammansättningen: Bor det många barnfamiljer, nyanlända eller äldre i församlingen så återspeglas det bland dem som samlas till gudstjänst.
- De kyrkliga handlingarna uppfattas som gudstjänster och de som samlas till dem ses som en gudstjänstfirande gemenskap.

LEVERANS MÅL: GUDSTJÄNSTPROGRAM

Under perioden 2019–2022 finns ett gudstjänstprogram som stöttar effektmålet som även inkluderar predikoutveckling.

Indikatorer

- Gudstjänstprogrammet är efterfrågat. Efter fyra år har tio församlingar genomgått det.
- Programmet upplevs som relevant och stödjer effektmålet. 70 procent av de församlingar som deltagit, är nöjda utifrån de mål som sattes upp lokalt vid processens början.
- Den nya kyrkohandboken upplevs som resurs och hjälp i församlingarnas gudstjänstliv. Efter fyra år märks en större nöjdhet med kyrkohandboken som stöd och inspiration i det lokala gudstjänstlivet, inklusive de kyrkliga handlingarna.

LEVERANS MÅL: SAMORDNING AV STÖD

Under perioden reviderar och samordnar stiftsorganisationen arbetet med församlingsinstruktioner och biskopsvisitationer så att det stödjer effektmålet.

Indikatorer

- Församlingarna upplever att stiftets insatser avseende gudstjänstlivet är mer samordnade och meningsfulla. 2022 har 50 procent av kyrkoherdarna märkt en skillnad.

MÅL – KLIMAT

EFFEKT MÅL

Linköpings stift ska senast 2045 ha uppnått klimatneutralitet, det vill säga inte lämna något nettobidrag till den globala uppvärmningen. Till år 2020 ska klimatbelastningen minska med minst 30 procent (inom de områden vi idag kan mäta).⁴³

Utifrån detta mål har ett antal delmål utvecklats för att nå klimatneutralitet. Delmålen finns inom följande områden:

- Byggnader
- Transporter, arbetsmaskiner och kyrkogård
- Jord, skog och fond
- Kyrkans liv

Indikatorer

För den övergripande uppföljningen av klimatstrategin föreslås nedanstående indikatorer.

- Koldioxidutsläpp (total verksamhet).
- El-förbrukning.
- Andel egenproducerad el-energi.
- Förbrukade kWh värmeenergi (olja, pellets, fjärrvärme etc).
- Antal församlingar/pastorat vars församlingsinstruktioner eller verksamhetsplaner eller andra styrande dokument behandlar hållbarhetsfrågor.
- Antal församlingar/pastorat som är miljödiplomerade.
- Antal församlingar/pastorat som har någon form av aktivitet i samband med Earth hour och/eller skapelsetid.
- Antal km resta per transportsätt (bil, buss, tåg, flyg).
- Ett pilgrimsarbete med tydligt hållbarhetsperspektiv.

MÅL – KONFIRMATION OCH KONFIRMANDUPPFÖLJNING

EFFEKT MÅL: MEDARBETARE

I församlingarna finns engagerade och kompetenta medarbetare.

Indikator

- Arbetslaget kring konfirmation fortbildar sig kontinuerligt.

EFFEKT MÅL: POSITIV BILD

Den potentiella konfirmanden har en positiv bild av vad konfirmation är och vill vara med.

Indikatorer

- Fler unga vill vara konfirmander.
- Konfirmander och ungdomar har en självklar plats i församlingen.

EFFEKT MÅL: TILLSAMMANS

Unga och vuxna bygger församling tillsammans.

Indikatorer

- Församlingens generationsöverskridande mötesplatser blir fler under perioden 2019–2022.
- Församlingens tidigare konfirmander finns med under konfirmationstiden.

EFFEKT MÅL: TRO

Tron är relevant i konfirmanders och ungdomars liv.

Indikator

- Konfirmander uttrycker att konfirmationen har med deras liv att göra.

EFFEKT MÅL: HOPP

Konfirmander och ungdomar känner hopp och framtidstro.

Indikatorer

- Konfirmander och ungdomar har en gemenskap i församlingen och kyrkan som bär.
- Konfirmander och ungdomar uttrycker hopp i bön, diakoni och musik.

EFFEKT MÅL: MEDMÄNNISKOR

Konfirmander och ungdomar växer och utvecklas till engagerade medmänniskor.

Indikator

Ungdomar engagerar sig i församlingen samt i andra organisationer i samhälle och värld.

LEVERANS MÅL: KOMMUNIKATIONSRAKET

Så många medborgare som möjligt inom Linköpings stift ska känna till att konfirmation sker.

Indikator

- Den 1 juli 2022 ska minst 70 procent av medborgarna i Linköpings stift känna till att det är konfirmation på gång.

LEVERANS MÅL: KONFIRMANDHANDLINGSPLANER

Konfirmandhandlingsplanerna är levande och strategiska verktyg i arbetet med konfirmander.

Indikator

- 75 procent av församlingar och pastorat väljer att arbeta tillsammans med stiftsorganisationen gällande handlingsplanerna.

LEVERANS MÅL: GENERATIONSÖVERSKRIDANDE FÖRSAMLINGSBYGGE

Stiftsorganisationen utvecklar en metod för systematiskt generationsöverskridande arbete.

Indikatorer:

- Metoden finns och anses relevant av församlingar.
- Metoderna bidrar till effektmålen, särskilt det generationsöverskridande perspektivet.

LEVERANS MÅL: MÖTESPLATSER

Stiftsorganisationen möjliggör tillsammans med församlingarna mötesplatser för konfirmander, ungdomar, unga ledare och anställda.

Indikator

- Fler konfirmander, ungdomar, unga ledare och anställda deltar i gemensamma mötesplatser och kompetensen ökar.

LEVERANSMÅL: NYA ARENOR

Stiftsorganisationen arbetar tillsammans med församlingarna och Svenska kyrkans unga och skapar nya arenor för konfirmandarbete.

Indikator

- Det finns tre nya arenor för konfirmandarbete i Linköpings stift.

MÅL: KYRKAN MITT I BYN

EFFEKT MÅL

De som bor inom församlingen använder och engagerar sig för sin kyrka, så att den är ett rum för tro och liv, tillgängligt och öppet för alla, är hållbart vårdad och använd samt lokalt förvaltad.⁷²

Indikatorer

- Varje församlingsråd/sockenråd (motsvarande) har tillgång till kyrkan och dess nyckel.
- Varje församlingsråd/sockenråd (motsvarande) har en medveten tanke om hur kyrkomiljön kan vara en plats för lokalt engagemang.
- Församlingens ungdomar har tillgång till församlingens lokaler och dess nyckel.
- Fler och fler församlingsbor engagerar sig i öppet hållande, omsorg och skötsel av kyrkomiljön.
- Kyrkan är i gott skick och förvaltd för framtiden.
- Församlingens kyrkor är tillgängliga och öppna i högre grad än hittills (2006–2018).
- Det finns ett lokalt och regelbundet böneliv med lokalt bärarskap.
- Det sker lokalt en större samverkan mellan ideella krafter, enskilda, föreningar och företag.

LEVERANSMÅL: ÖPPEN OCH TILLGÄNGLIG

Stiftsorganisationen tar fram program och metoder för församlingar som möjliggör att kyrkorum och kyrkogård kan bli tillgängliga och öppna i högre grad än tidigare.

Indikatorer

- Programmet är framtaget och bedöms relevant av församlingar som deltagit.
- Stöd för säkerhetsarbete finns.
- Programmet stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.

LEVERANSMÅL: ENGAGEMANG OCH DELAKTIGHET

Stiftsorganisationen tar fram program och metoder som tillvaratar lokalt engagemang och utvecklar det kring kyrkan mitt i byn.

Indikator

- Programmet är framtaget och bedöms relevant av församlingar som deltagit.

LEVERANSMÅL: FASTIGHETSSYSTEM

Stiftsorganisationen arbetar med fastighetssystem och kyrkobyggnader så att det främjar effektmålen.

Indikatorer

- Det finns stöd och mallar för församlingars arkiv och registrering så att reglerad miniminivå är uppfylld.
- Fastighetsregister och fastighetssystem finns och används.
- Fortsatt högt nyttjande av KAE-bidrag bland stiftets församlingar.

LEVERANSMÅL: GÅVOR OCH MATERIALFÖRSÖRJNING

Stiftsorganisationen stödjer församlingar i lokal samverkan, framtagandet av närproducerat material och möjligheten att ta emot gåvor.

Indikator

- Stöd och mallar för att:
 - utveckla lokal samverkan,
 - ta emot gåvor och att
 - utveckla lokal materialförsörjning finns.

MÅL: LEDARSKAP OCH REKRYTERING

EFFEKT MÅL

EFFEKT MÅL LEDARSKAP

Församlingar/pastorat har ett med de sju rörelserna integrerat ledarskap bland anställda, ideella och förtroendevalda som:

- *grundar sig i relation och bön samt struktur och ordning*
- *är visionärt och utvecklingsinriktat*
- *ökar medansvaret*
- *utvecklar jämställdhetsarbetet*
- *bidrar till den hälsosamma församlingen respektive arbetsplatsen.*

Indikatorer

- Ledarskapet har förtroget med de sju rörelserna.
- Ledarskapet har ett generationsöverskridande perspektiv.
- Det finns utvecklingsplaner för församlingslivet.
- Det finns ett högt medansvar i församlingen.
- Arbetsrelaterade sjukskrivningar minskar i församlingar/pastorat.
- Antal arbetsmiljöanmälningar (motsvarande) minskar i församlingar/pastorat.
- Jämställda roller och jämställda löner mellan könen.
- Struktur och ordning märks genom att:
 - revisionsberättelser är utan anmärkning.
 - biskops- eller prostvisitationer inte påvisar några allvarliga brister.
 - förbättringsområden och avvikelserapporter identifierade i visitationer eller revisioner, åtgärdas.

LEVERANSMÅL LEDARSKAP: STÖD

Att utforma ett välstrukturerat ledarskapsstöd utifrån effektmålen som är anpassat till olika roller och behov.

Indikatorer

Under perioden 2019–2022 finns det ledarskapsstöd för:

- kyrkoherdar
- kyrkorådsordförande
- församlingsherdar
- verksamhetschefer
- ideella

samt program i:

- styrelsearbete där minst 75 procent av kyrkoråden och kyrkoherdarna har genomgått en utbildning i styrelsearbete
- systematiskt arbetsmiljöarbete där minst 75 procent av kyrkorådsordförandena tillsammans med sin respektive kyrkoherde har genomgått en utbildning i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Ledarskapsstöd och program stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.

LEVERANSMÅL LEDARSKAP: GENERATIONSÖVERSKRIDANDE

Att undersöka möjligheter till generationsöverskridande samarbete i stiftsorganisationens olika ledarskapsutbildningar.

Indikator

- Samarbetets möjligheter och begränsningar är utredda.

LEVERANSMÅL LEDARSKAP: MENTORSKAP

Att utveckla ett mentorskapsprogram för potentiella eller nya ledare, unga och gamla.

Indikator

- Ett utvecklat mentorskapsprogram finns.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: REKRYTERANDE MILJÖ

Församlingen är en rekryterande miljö för anställda, ideella och förtroendevalda.

Indikatorer

- Församlingens/pastoratets olika roller och uppdrag är synliga som förebilder i hela verksamheten.
- Församlingens/pastoratets anställda och förtroendevalda uppmuntrar aktivt lämpliga personer till kyrkliga uppdrag och kyrkliga tjänster.
- Minst 75 procent av stiftets församlingar/pastorat skickar ungdomar till Unga ledare-utbildning.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: IDEELLA

Församlingar är en möjliggörande miljö dit människor vill komma med sina kapaciteter, förmågor och lust för att verka i gudsrikesvisionens riktning.

Indikatorer

- Personer erbjuder sin kompetens.
- Församlingen/pastoratet har strukturer för att ta emot ideella utifrån deras egna färdigheter och gåvor.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: FÖRTROENDEVALDA

Församlingen är en rekryterande miljö för förtroendevalda.

Indikatorer

- Församlingsbor vill vara med som förtroendevalda.
- Förtroendevalda berättar om möjligheten att vara förtroendevald och fångar aktivt upp personer.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: KYRKOMEDARBETARE

Församlingen är en rekryterande miljö för framtida anställning som präst, kyrkomusiker, diakon och församlingspedagog.

Indikatorer

- Församlingsbor hittar och kan fördjupa sig i sin kallelse som kyrkomedarbetare.

- Representanter för församlingen berättar om möjligheten att bli anställd och fångar aktivt upp personer.

EFFEKT MÅL REKRYTERING: ARBETSPLATS

Församlingar/pastorat har rekryteringskompetens.

Indikatorer

- Församlingarna har tillgång till en medveten rekryteringsprocess internt eller genom servicebyrån.
- Församlingarna får kompetenta sökande till lediga tjänster och uppdrag.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: REKRYTERINGSSTÖD

Stiftsorganisationen erbjuder ett behovsstyrt rekryteringsstöd.

Indikatorer

- Det sker ett ökat användande av servicebyråns HR-funktion.
- Kontraktsprostarnas stöd efterfrågas vid chefsrekryteringar.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: FÖRTROENDEVALDA

Stiftsorganisationen erbjuder ett rekryteringsstöd av förtroendevalda.

Indikatorer

- Information och stöd till nomineringsgrupper inom stiftet om att rekrytera förtroendevalda sker senast två år före kommande val.
- Stödet anses vara relevant av församlingar och pastorat samt av nomineringsgrupper och stödjer effektmålen.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: KYRKOMEDARBETARE

Stiftsorganisationen arbetar för att medvetandegöra anställda i församlingen i sin roll som möjliggörare för människor att hitta sina kallelser.

Stiftsorganisationen tar fram ett handledar- och mentorsprogram för att säkerställa en grundläggande kompetens för handledning av personer som vill utbilda sig till präst, kyrkomusiker, diakon och församlingspedagog.

Indikatorer

- År 2019 finns det en långsiktig plan för rekrytering av kyrkomedarbetare inom de fyra profilerna.
- Det finns ett handledar- och mentorsprogram som är efterfrågat och stödjer effektmålen.
- Det finns tre nya rekryteringsarenor i Linköpings stift.
- Det finns ett utbud av goda kommunikationsverktyg och informationskanaler att använda i rekryteringsarbetet.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: PRAKTIKANTPROGRAM

Stiftsorganisationen startar ett praktikantprogram.

Indikator

- Minst fem församlingar/pastorat har anställt en ungdomspraktikant under minst 6 månader.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: KALLELSE

Stiftsorganisationen främjar aktivt kallelse och rekrytering.

Indikatorer

- Ett växande antal ungdomar går vidare från Unga ledare till Kyrkans grundkurs, Ung i den världsvida kyrkan eller stiftets praktikantprogram.
- Det finns en modell för att stödja personer som vill söka kyrklig tjänst som andra karriär.
- Vid samtliga kursdagar för ideella finns möjlighet till samtal med rekryterare för kyrklig tjänst.
- Samtliga församlingar har fått rekryteringsmaterial om kyrklig tjänst.

LEVERANS MÅL REKRYTERING: KYRKANS TRO OCH LIV

Stiftsorganisationen startar ett program – Kyrkans tro och liv – som vänder sig till:

- a) personer anställda i kyrkan utan kyrklig profilutbildning,
- b) personer utan kyrklig profilutbildning men med annan för kyrkan viktig kompetens som vill öka sin möjlighet till anställning i Svenska kyrkan.

Indikatorer

- Rekrytering sker med större bredd från arbetsmarknaden.
- Programmet är efterfrågat.

MÅL: SAMVERKAN

EFFEKT MÅL: VÄRDEGRUND

År 2022 finns det i Linköpings stift ett arbetsklimat som präglas av samverkan, ömsesidigt förtroende och "vi-känsla" mellan församlingar/pastorat samt mellan dessa och stiftsorganisationen.

Indikator

- Församling/pastorat anser att samverkan med stiftsorganisationen blir mer strukturerad, regelbunden och värdefull.

EFFEKT MÅL: ANALYS

Varje församling/pastorat har under mandatperioden ett dokument kopplat till församlingsinstruktionen som beskriver möjligheter för samverkan, analys av förvaltning, åtgärdsplaner och uppföljning.

Indikator

- För varje församling/pastorat finns ett dokument för samverkan.

EFFEKT MÅL: ÅTGÄRD

Församling/pastorat har, genom samverkan och genom att få tillgång till olika resurser inom stiftet, en ökad flexibilitet och kompetens.

Indikatorer

- Att andelen av församlingars/pastorats resurser i högre grad används till den grundläggande uppgiften. För detta tas det fram nyckeltal från årsredovisningar med 2018 som referensår.
- Allt fler församlingar/pastorat väljer att samverka i administrativa frågor då effektivitet, flexibilitet och kvalitet ökar genom samverkan.

LEVERANS MÅL: VÄRDEGRUND

Stiftsorganisationen främjar samarbetslösningar samt ett förtroendefullt och öppet samarbetsklimat mellan stiftets församlingar/pastorat och mellan dessa och stiftsorganisationen.

Indikator

- Allt fler församlingar/pastorat använder de administrativa systemen som nationell nivå har utvecklat och samverkar.

LEVERANS MÅL: ANALYS

Ett dokument som är kopplat till församlingsinstruktionen blir ett analysverktyg för ökad samverkan, systematisk planering, handling och uppföljning av förvaltningsfrågorna.

Indikator

- En dokumentmall för ett analys- och planeringsdokument finns och används i en fungerande utvecklingsprocess av stiftets församlingar/pastorat.

LEVERANS MÅL: SERVICEBYRÅ

Stiftsorganisationen främjar samarbetslösningar genom att tillhandahålla servicebyrån i Linköpings stift som har tjänster med hög kvalitet och flexibilitet.

Indikatorer

- Efterfrågan på olika samarbetslösningar har ökat och:
- Minst 50 procent av stiftets församlingar/pastorat med egen ekonomi väljer att vara anslutna till stiftets servicebyrå.
- Minst 90 procent av stiftets församlingar/pastorat med egen ekonomi vill vara anslutna till GIP.
- 50 procent av stiftets församlingar/pastorat med egen ekonomi vill vara anslutna till GADD.
- Samtliga församlingar/pastorat med egen ekonomi vill nyttja ramavtal eller andra gemensamma former för merparten av sina inköp.
- Församlingar och pastorat är nöjda (70 procent) med servicebyråns lösningar utöver ovan nämnda system.

LEVERANS MÅL: SAMORDNING

Stiftsorganisationen organiseras så att olika främjandeinsatser sker samordnat och effektivt.

Indikator

- En samordningsfunktion inrättas tidigt under verksamhetsperioden.

MÅL: SOCIAL SAMMANHÅLLNING

EFFEKT MÅL: ÖVERGRIPANDE MÅL

En kyrka som lever gudsrikesvisionen.

EFFEKT MÅL: KYRKA I KONTEXT

Vi är en öppen kyrka där människor med olika livsbetingelser och gåvor möts i handling, bön och liv.

Indikatorer

- Församlingen samlas kring hoppets tecken: evangeliet, bönen, nattvarden och gemenskapen.
- I stiftets församlingar märks att vi, i större utsträckning än tidigare, i gudstjänsten:
 - möts generationsöverskridande.
 - möts utifrån olika sociala och etniska bakgrunder.
 - bygger gränsöverskridande vänskap.

EFFEKT MÅL: KATALYSATOR FÖR MÄNNISKANS EGEN KRAFT

Varje människa är unik och myndig att vara bärare av kyrkan. Vi är en kyrka som möjliggör delaktighet, inkludering och värdighet.

Indikatorer

- I stiftets församlingar/pastorat märks att vi, i större utsträckning än tidigare, uppmuntrar människans egen kraft och värdighet vilket märks genom att:
 - församlingar/pastorat arbetar aktivt för en hoppets kultur.
 - församlingar/pastorat har strukturer för att ta emot ideella utifrån deras egna färdigheter och gåvor.
 - fler ideella deltar.
 - församlingar/pastorat bidrar till arbetsstillfällen och praktikplatser för att människor ska få arbete.

EFFEKT MÅL: HANDLING FÖR FRED OCH TILLIT

Vi är en kyrka som ser, lyssnar, ger röst och i samverkan med alla goda krafter handlar för goda livsvillkor och människors värdighet.

Indikatorer

- Kyrkans deltagande i samhällsutvecklingen, som individer och som organisation, tar sig uttryck i:
 - ökande aktivitet i lokal dialog och samarbeten med andra aktörer för att möta olika samhällsutmaningar.
 - ökande aktivitet som röst i samhället för människors värde och värdighet.
 - ökat deltagande i och efterfrågan i media och debatt.

LEVERANS MÅL: UTVECKLING

Stiftsorganisationen tar under 2019–2020 fram och provar ett program som möter de behov som uttrycks i effektmålen.

Indikatorer

- Programmet upplevs som relevant där det provas.
- Programmet stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.

LEVERANS MÅL: INSPIRATION

Stiftsorganisationen organiserar forum för att inspirera församlingar till att dela metoder, erfarenheter och goda exempel av social sammanhållning och för teologisk reflektion.

Indikatorer

- Stiftsorganisationen anordnar forum minst årsvis under perioden.
- Personer från minst 75 procent av stiftets församlingar/pastorat har deltagit som bollplank, deltagare eller föreläsare under dessa forum.
- 75 procent av deltagare i dessa forum har varit nöjda eller mycket nöjda

LEVERANS MÅL: SAMVERKAN

Stiftsorganisationen är en aktiv part i regional och nationell samverkan, inom områden aktuella för social sammanhållning som stödjer effektmålen.

Indikator

- Stiftsorganisationen är aktiv part i regional/nationell samverkan för social sammanhållning som stödjer effektmålen.

LEVERANS MÅL: RÖST

Biskopen biträdd av stiftsorganisationen är, tillsammans med församlingar/pastorat, nationell nivå och andra organisationer, en aktiv röst för människors värde och värdighet i det offentliga rummet.

Indikatorer

- Biskopen biträdd av stiftsorganisationen är en aktiv röst i samhället, en efterfrågad part från media och verkar för att sammanlänka Svenska kyrkans röst lokalt, regionalt och nationellt.
- Stiftsorganisationen har fram till 2019 haft dialog med stiftets alla pastorat om samverkan inom området Social sammanhållning.

MÅL: VÄXA OCH RUSTA

EFFEKT MÅL

I Linköpings stift finns det rörelserika växtkulturer där en mångfald av människor är delaktiga, engagerade och rustar varandra att vara kyrka i vardagen och världen.

Indikatorer

I församlingar finns:

- fler som uppfattar att deras liv i vardagen är liv i Guds tjänst.
- fler människor som uppger att deras kompetenser blir tagna i anspråk för tjänst i samhälle och värld.
- ett ökande antal människor som delar tro och liv genom andligt medvandrarskap, bön och delande av sina egna och bibelns berättelser.
- generationsöverskridande arenor för fest och vardag med delande av liv och tro.
- människor som uppger att de upplever församlingsmiljön positiv till olikheter och mångfald.
- lokala planer för lärande och undervisning.

LEVERANS MÅL

Stiftsorganisationen skapar församlingsutvecklingsprogram inom den grundläggande uppgiften för att växa och rusta genom de sju rörelserna.

Ett didaktiskt centrum i Linköpings stift i samverkan med Vadstena folkhögskola skapas.

Indikatorer

- Programmet är framtaget och bedöms relevant av församlingar som deltagit.
- Programmet stödjer effektmålen och ger utslag i effektindikatorerna.
- Didaktiskt centrum är etablerat med olika aktörer som resurser.
- En gemensam pedagogisk plattform för Linköpings stift alternativt en nationell pedagogisk plattform finns och används.
- Stiftsorganisationen har metoder för mångfaldsarbete och normkritik.

KÄLLOR

BIBELCITAT

Bibel 2000

INTERNETSIDOR

Sifos Klimatbarometer 2017 på uppdrag av WWF. Publicerad den 20 mars 2017, www.wwf.se

(2017-11-17)

Statistik från Svenska kyrkans statistikdatabas 2006–2016 för Linköpings stift (2017-10-24)

Svenska kyrkans statistikdatabas, Område gudstjänst, (2017-11-17) <http://statistik.svenskakyrkan.se/statistiksidor/App/#/page/4>

Sveriges kommuner och landsting och Folkhälsomyndigheten. Programförklaring av social hållbarhet. <http://www.motesplatsocialhallbarhet.se/motesplats-social-hallbarhet/om-motesplatsen/programforklaring/> (2017-11-17)

UN World Meteorological organization, pressrelease nr 06112017, 6 november 2017, <https://public.wmo.int/en> (2017-11-17)

World Value Survey, <http://www.worldvaluessurvey.org> (2017-10-11)

KYRKOORDNINGEN

KO 2017. Kyrkoordning för Svenska kyrkan (Svenska kyrkan 2017)

LITTERATUR

Borg, Marcus J. 2015
Kristendomens hjärta: att återupptäcka den kristna tron och leva ett helhjärtat liv (Förlag Tomas von Martens 2015)

Eckerdal, Jan 2016
Lite mindre artighet – lite mer genuin nyfikenhet, s 111–118 ur Våga möta: kyrkans kallelse i ett mångreligiöst Europa (Artos)

Eriksson, Ann-Louise 2012
Att predika en tradition: Om tro och teologisk litteracy (Arcus)

Gustafsson, Lars H. 2016
Barns mänskliga rättigheter i kyrkan (Verbum)

Gustavsson, Bernt 2017
Bildningens dynamik: framväxt, dimensioner, mening (Bokförlaget Korpen)

Jackelén, Antje 2011
Gud är större: ett herdabrev för vår tid (Arcus)

Kramming, Kajsa 2017
Miljökollaps eller hållbar framtid?: hur gymnasieungdomar uttrycker sig om miljöfrågor (Uppsala Universitet)

Kristensson Ugglå, Bengt 2015
Katedralens hemlighet: sekularisering och religiös övertygelse (Artos)

Modéus, Martin 2013
Gudstjänstens kärnvärden: om relationer, värden och form i gudstjänsten (Verbum)

Modéus, Martin 2016
Levande tillsammans med Kristus: om en kyrka i rörelse, Herdabrev för Linköpings stift (Artos)

Thurfjell, David 2015
Det gudlösa folket: de postkristna svenskarna och religionen (Molin & Sorgenfrei)

Wiedel, Björn 1999
Personlig livstolkning och religiös tradition: om det personligas plats i religionspedagogiken (Verbum)

Wijkström, m fl 2012
Civilsamhället i samhällskontraktet: en antologi om vad som står på spel (European Civil Society Press)

Yukl, Gary 2012
Ledarskap i organisationer (Harlow, Prentice Hall)

RAPPORTER

Biskopsmötet 2012
De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös kontext (Svenska kyrkan)

Biskopsmötet 2015
Ett biskopsbrev om diakoni (Svenska kyrkan)

Church of England 2006a
Faithful cities. A call for celebration, vision and justice (The commission on Urban Life and Faith)

Church of England 2006b
Presence and engagement. The churches' task in a multi faith society (Mission and Public Affairs Council)

Ds 2013:19
Svenska framtidsutmaningar: en slutrapport från regeringens Framtidskommission (Statsrådsberedningen)

Eriksson, Peter 2017
Förstudie inför fokusområde Konfirmation och konfirmanduppföljning (Linköpings stift, 2017-07-04)

ESV 2006:7
Måluppfyllelseanalys: hur måluppfyllelse, effekter och effektivitet kan undersökas och rapporteras (Ekonomistyrningsverket)

ESV 2007:32
Resultatindikatorer: en idéskrift (Ekonomistyrningsverket)

Europeiska unionen
New European Consensus on Development: Our world, our dignity, our 2017 future (publicerad, 8 juni 2017)

Ks 2012:345
Gemensam strategi för kyrkans undervisning och mission för alla åldrar (Kyrkostyrelsen, Svenska kyrkan)

Ku2000/470/Ka
Överenskommelse mellan staten och Svenska kyrkan i frågor som rör de kulturhistoriska värdena inom Svenska kyrkan (Kulturdepartementet)

Kurkiala, Mikael och Jonsson, Pernilla 2017
Analysenhetens omvärldsrappport 2016 (Analysenheten Uppsala Svenska kyrkan)

Linköpings stift 2017
Inget biter så starkt på fördomar som erfarenheter (Publikation Linköpings stift)

Lutherska världsförbundet 2009
Diakoni i kontext. Förvandling, försoning, bemyndigande (Lutherska världsförbundet)

Prop. 2016/17:116
Kulturarvspolitik (Regeringens proposition 2016/17:116)

Region Östergötland 2017
Om mig: ungdomars perspektiv på hälsa och livsstil, Östergötland 2014–2016 (Centrum för verksamhetsstöd och utveckling)

Sarja, Karin 2014
Ekonomiska medel inom Dela tro – dela liv (Svenska kyrkan Kyrkokansliet 2014-03-26)

Sv Ky KAE 2017
Svenska kyrkans redovisning för år 2016 angående de kyrkliga kulturvärdena och användningen av den kyrkoantikvariska ersättningen (Svenska kyrkans rapport till Kulturdepartementet, Svenska kyrkan, Kyrkokansliet)

Svenska kyrkans kyrkokansli 2007
Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete 2007 (Svenska kyrkan)

Svenska kyrkans kyrkokansli 2013
Svenska kyrkans roll och uppgift i den svenska välfärden: en plattform (Svenska kyrkan)

Svenska kyrkans kyrkokansli 2016
Handbok för barnkonsekvensanalyser i Svenska kyrkan 2016 (Svenska kyrkan)

S100-2013-220
Stiftsstyrelsens strategidokument 2015–18 (Linköpings stift)

S109-2015-164
Klimatstrategi för Linköpings stift (Linköpings stift)

S100-2016-257
Styrdokument för prästlönetillgångarna i Linköpings stift (Linköpings stift)

S100-2016-412
Manual för framtagning av fokusområden, Delrapport (Linköpings stift)

S145-2016-237
Slutrapport för Vidgad samverkan (Linköpings stift)

SKU 2015:1
Gemensamt ansvar (Svenska kyrkans utredningar)

Wallman Lundåsen, Susanne och Trädgårdh Lars 2016
Civilsamhälle, social sammanhållning och tillit: rapport till Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm (Stockholms stad)

TIDNINGSARTIKLAR

Håkansson, Pontus 2017
Församlingsråden: efter fyra år söker de ännu sin form (Kyrkans Tidning nr 42 2017, s 4–5)

Kempe, Peter 2015
Barns rätt till andlig utveckling i ett sekulariserat Sverige (Svensk kyrkotidning nr. 10, 2015)

Kustvik, Christer 2017
Kyrkan har gjorts irrelevant (Östgöta Correspondenten 2017-09-16)

FOTNOTER

- ¹ Biskop utgör, tillsammans med domkapitel och stiftsstyrelse, den stiftsledning som delar ansvaret för tillsyn och främjande inom stiftet. Biskopen är ordförande i stiftsstyrelse och domkapitel för att hålla samman de båda organens uppdrag. Stiftets högsta beslutande organ i förtroendeorganisationen är stiftsfullmäktige. Det utser bland annat stiftsstyrelse, ledamöter till domkapitlet samt ledamöter till egendomsutskottet. Förutom tillsyn och främjande har stiftet också förvaltande uppgifter. KO 2017, kap 6, 1 §
- ² "Den bild som tecknas här har med liv och gemenskap att göra, med guds- rikesvisionen som en levande kraft i samhället. Det är detta som ligger i visionen om levande församlingar." Modéus 2016, s 106.
- ³ Rörelserna beskrivs utförligt i Modéus 2016, s 117–146. "Rörelserna har sin grund i utvecklingstendenser som redan är på gång. Jag märker dem ofta och människor talar ofta om dem, ibland uttryckligen, ibland mellan raderna. Ibland beskrivs de som något som finns, ibland som något som måste finnas och ibland som något som känns hotfullt. Jag tror det är nödvändigt att vi som kyrka rör oss i den riktning som dessa rörelser pekar – och det är på många sätt genomgripande förändringar." Modéus 2016, s 118.
- ⁴ "I detta kapitel kommer jag att beskriva sju rörelser som är en sammanfattning av den utveckling jag ser som central för att komma framåt i förnyelse i Svenska kyrkan." Modéus 2016, s 118.
- ⁵ "Om levande församlingar är visionen så är de sju rörelserna strategin." Modéus 2016, s 118. För en mer grundlig genomgång av tankar och teologin bakom rörelserna än vad som kan ges här, hänvisas till Herdabrevet för Linköpings stift av Modéus 2016.
- ⁶ Denna beskrivning av strategi togs fram i ett arbete inom stiftsstyrelsen för Linköpings stift.
- ⁷ "Som strategi är de sju rörelserna en hjälp att konkretisera tankarna och göra dem möjliga att översätta i mål som går att uppnå och utvärdera." Modéus 2016, s 173.
- ⁸ Här används Ekonomistyrningsverkets definition av mål. ESV 2006:7, s 12. Ett sätt att arbeta fram ett framtida mål kan vara att visualisera tillsammans. Hur ser det ut i framtiden?
- ⁹ "En resultatindikator mäter alltid bara en avgränsad del av ett mål.", ESV 2007:32, s 9
- ¹⁰ "En resultatindikator pekar på att något har hänt men ger inte svar på varför det hände." ESV 2007:32, s 9
- ¹¹ För en utförlig beskrivning av detta arbete hänvisas till den manual som tagits fram vid Linköpings stiftskansli, Manual för framtagning av fokusområden, delrapport S100-2016-412. Se även ESV 2006:7, s 14f samt ESV 2007:32
- ¹² Processen med att ta fram effekt- och leveransmål inom olika fokusområden har skett i grupper med deltagare från Linköpings stift och från stiftsorganisationen. Gruppen har haft stor frihet att välja medlemmar och det har funnits minst en prost i varje grupp. Arbetet i grupperna har löpande presenterats, behandlats och diskuterats i prost- och kyrkoherdekollegiet i Linköpings stift samt med stiftsstyrelsen och ledningsgruppen vid Linköpings stiftsorganisation.
- ¹³ "Omvärldsanalys är en systematisk process där man samlar in och analyserar omvärldsinformation och ur denna drar strategiska slutsatser för att på bästa sätt kunna förverkliga de mål som organisationen har satt upp. En omvärldsanalys är därför av nödvändighet selektiv och selektionen av relevanta omvärldsdata sker utifrån mål/vision, position/utviklingspunkt samt resurser/självkänedom. Denna selektion begränsar de områden som bevakas samt de data som är relevanta att samla in." Kurkiala & Jonsson 2017, s 5.
- ¹⁴ Denna skrivning är en stark förkortning av vissa tendenser som beskrivs i rapporten. För en fylligare orientering rekommenderas en genomläsning av Kurkiala & Jonssons ambitiösa arbete, Analysenhetens omvärldsrapport 2016.
- ¹⁵ Kurkiala & Jonsson 2017, s 9, s 11
- ¹⁶ Kurkiala & Jonsson 2017, s 12
- ¹⁷ Kurkiala & Jonsson 2017, s 7f
- ¹⁸ Kurkiala & Jonsson 2017, s 23
- ¹⁹ Kurkiala & Jonsson 2017, s 26
- ²⁰ Kurkiala & Jonsson 2017, s 47
- ²¹ Region Östergötland 2017, s 56, 60, 65
- ²² Region Östergötland 2017, s 66f
- ²³ Kurkiala & Jonsson 2017, s 78, s 80
- ²⁴ Kurkiala & Jonsson 2017, s 80
- ²⁵ World Value Survey, <http://www.worldvaluessurvey.org>. "Hörnet" som avses är ett hörn i den fyr-fältare som World Value Survey använder sig av för att beskriva människans vilja till självförverkligande och relation till traditioner. Sverige urskiljer sig med sin placering tydligt bland andra länder och har gjort så över tid.
- ²⁶ Kustvik 2017. I artikeln "Kyrkan har gjorts irrelevant" (Östgöta Correspondenten 2017-09-16) gör artikelförfattaren en jämförelse av olika politiska partiers medlemsförändringar och Svenska kyrkans. Mellan åren 1970 och 2017 har t ex Socialdemokraterna minskat med 90 procent (från 907 000 till 89 000) medan Svenska kyrkans medlemsantal 1972 var 7 754 784 och 2016, 6 109 546 medlemmar vilket är en minskning med 21 procent.
- ²⁷ Kurkiala & Jonsson 2017, s 74

- ²⁸ Statistik från Svenska kyrkans statistikdatabas 2006–2016 för Linköpings stift. Antalet gudstjänstdeltagare i Linköpings stift minskade 2006–2016 från 620 962 besökare till 471 336.
- ²⁹ Statistik från Svenska kyrkans statistikdatabas 2006–2016 för Linköpings stift. Antalet konfirmander över tiden 2006 till 2016 har minskat från 2 937 till 1 546.
- ³⁰ Kurkiala & Jonsson 2017, s 84
- ³¹ Kurkiala & Jonsson 2017, s 87, 89
- ³² "För att människor inte bara ska säga att de kan tänka sig att engagera sig utan också göra det är det kyrkans sak att ge dem förutsättningar. Inget talar för att detta ska gå av sig självt, utan det krävs satsningar och strategier." SKU 2015:1, s 59.
- ³³ I KO 2017 uttrycks de två skeendena med orden om att gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift (KO 2017, 17 kap, inledning).
- ³⁴ Modéus 2016
- ³⁵ Modéus 2016, s 165–171
- ³⁶ Svenska kyrkans statistikdatabas, Område gudstjänst, <http://statistik.svenskakyrkan.se/statistiksidor/App/#/page/4>
- ³⁷ I Linköpings stift går det att se följande trender 2010–2016: Antalet gudstjänstfirare/besök vid högmässor och veckomässor är stabilt på ca 144 000 respektive 50 000. Vid musikgudstjänsterna har det minskat något från 147 722 till 123 195 gudstjänstfirare. När det gäller familjegudstjänster och familjemässor gemensamt har nedgången varit nästan 15 000 gudstjänstfirare, från 38 677 till 23 703. En ökning har däremot skett när det gäller temagudstjänster som huvudgudstjänst, från knappa 13 000 till 20 000 gudstjänstfirare. Den totala siffran är en nedgång från 522 613 till 471 336 besök.
- ³⁸ Kurkiala & Jonsson 2017, s 70f, 74f
- ³⁹ Då är effekter som El Niño, som var kraftig under 2015 och 2016, borträknade enligt UN World Meteorological organization, pressrelease nr 06112017, 6 november 2017, <https://public.wmo.int/en>
- ⁴⁰ Sifos Klimatbarometer 2017 på uppdrag av WWF. Publicerad den 20 mars 2017, www.wwf.se
- ⁴¹ S109–2015–164
- ⁴² Kramming, Kajsa 2017
- ⁴³ S109–2015–164, s 25. Referensår är 2011/2012.
- ⁴⁴ KO 2017, första avdelningen, inledning
- ⁴⁵ Matteusevangeliet 28:18–20
- ⁴⁶ Modéus 2016, s 153–159
- ⁴⁷ Svenska kyrkans kyrkokansli 2007, s 8, 11
- ⁴⁸ Modéus 2016, s 38–43
- ⁴⁹ Eriksson 2017
- ⁵⁰ Eriksson 2017, s 5
- ⁵¹ Eriksson 2017, s 5, 9
- ⁵² Kurkiala & Jonsson 2017, s 64
- ⁵³ Modéus 2016, s 150
- ⁵⁴ Modéus 2016, s 153–159
- ⁵⁵ Modéus 2016, s 55–57
- ⁵⁶ Modéus 2016, s 19
- ⁵⁷ Modéus 2016, s 40
- ⁵⁸ Eriksson 2017, s 9
- ⁵⁹ "Där står ett hus och talar, en byggnad, inte en religiös människa!" Kristensson Ugglå 2015, s 237
- ⁶⁰ Ku2000/470/Ka och Prop. 2016/17:116, s 158
- ⁶¹ Jackelén 2011, s 149
- ⁶² Borg 2015, s 111
- ⁶³ Från den Nicenska trosbekännelsen.
- ⁶⁴ Modéus 2016, s 105
- ⁶⁵ SKU 2015:1 vol. I, s 36 och Kurkiala & Jonsson 2017, s 72 och 84f.
- ⁶⁶ Förändringarna avser hela Svenska kyrkan och bygger på rapporten SKU 2015:1, Gemensamt ansvar. Grundvalen för förändringarna är ömsesidig solidaritet mellan församlingarna i Svenska kyrkan och att alla församlingar ska få möjligheter att fullgöra sin grundläggande uppgift och ta ansvar för sina kyrkobyggnader.
- ⁶⁷ Kurkiala & Jonsson 2017
- ⁶⁸ "För att människor inte bara ska säga att de kan tänka sig att engagera sig utan också göra det är det kyrkans sak att ge dem förutsättningar. Inget talar för att detta ska gå av sig självt, utan det krävs satsningar och strategier." SKU 2015:1 vol. I, s 59.
- ⁶⁹ SKU 2015:1 vol., s 35, 42, 51 och 54, Kurkiala & Jonsson 2017, s 72f och Thurfjell 2015, s 185ff.
- ⁷⁰ Jämför Kurkiala & Jonsson 2017, s 86.
- ⁷¹ SKU 2015:1 vol. I, s 263–273 med bilaga 1 vol. II, s 16–23
- ⁷² Beträffande de centrala begreppen i meningen se förarbetet Kyrkan mitt i byn 2017–11–06 samt även Eckerdal 2016.
- ⁷³ Jackelén 2011, s 149
- ⁷⁴ Se Håkansson 2017 om församlingsrådets roll.
- ⁷⁵ Områden som man kan tänka sig att engagera sig för ideellt i Svenska kyrkan, se diagram 11 från SKU 2015:1, s 59. Se även förarbetet fokusområde Kyrkan mitt i byn 2017–11–06.
- ⁷⁶ Förarbetet fokusområde Kyrkan mitt i byn, 2017–11–06.
- ⁷⁷ Modéus 2016, s 149 om yrkesområden och gåvainventering, och s 61, 105 och 155 om att förvalta.
- ⁷⁸ Jfr Kurkiala & Jonsson 2017, s 87f och Modéus 2016, s 52
- ⁷⁹ Yukl 2012, s 316–343
- ⁸⁰ Modéus 2016, s 56–57. Dessa ord från Lukasevangeliet 4:16–22, uttrycker gudsrikesvisionen i nyckelordsform.
- ⁸¹ "...att förkroppsliga kärnvärdena, att påminna om dem, att hjälpa gemenskapen att prioritera utifrån värdena, att rekrytera med kärnvärdena som riktpunkt och att skapa systemvärldsregler som garanterar att kärnvärdena fortlever och reproduceras."

Modéus 2013, s 206.

⁸² Kurkiala & Jonsson 2017, s 84

⁸³ "Den ökade professionaliseringen innebär också, i likhet med problem som lyfts inom folkrörelser, en spänning mellan anställda som bärare av kärnvärden genom att ha fostrats inom organisationen och de som rekryterats utifrån utan starkare koppling än medlemskap." Kurkiala & Jonsson 2017, s 88.

⁸⁴ Svenska kyrkans kyrkokansli 2016

⁸⁵ Modéus, 2016, s 117–177

⁸⁶ Kurkiala & Jonsson 2017, s 84

⁸⁷ S145–2016–237

⁸⁸ Modéus 2016, s 52

⁸⁹ Ds 2013:19, s 210. Sveriges kommuner och landsting talar om Social hållbarhet och definierar det som att: "Social hållbarhet är av avgörande betydelse för det demokratiska samhället och är helt nödvändig ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Ett socialt hållbart samhälle (ett resilient samhälle) tål påfrestningar, är anpassningsbart och förändringsbenäget. Ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum, vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen." Sveriges kommuner och landsting och Folkhälsomyndigheten. Programförklaring av social hållbarhet. <http://www.motesplatsocialhallbarhet.se/motesplats-social-hallbarhet/om-motesplatsen/programforklaring/>

⁹⁰ Wijkström m fl 2012. I denna situation har kyrkostyrelsen i policydokumentet Svenska kyrkans roll och uppgift i den svenska välfärden: en plattform formulerat tre möjliga roller för kyrkan i välfärden: röstbärare och påverkansaktör, samverkanspart samt utförare av välfärdstjänster (Svenska

kyrkans kyrkokansli 2013).

⁹¹ Biskopsmötet 2015. Ett biskopsbrev om diakoni. Svenska kyrkan.

⁹² Biskopsmötet 2012. De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös kontext. Svenska kyrkan.

⁹³ Lutherska världsförbundet 2009. Diakoni i kontext. Förvandling, försoning, bemyndigande.

⁹⁴ Church of England 2006b. Presence and engagement. The churches' task in a multi Faith society.

⁹⁵ Church of England 2006a. Faithful cities. A call for celebration, vision and justice.

⁹⁶ Europiska unionen 2017. New European Consensus on Development – 'Our world, our dignity, our future', publicerad 8 juni 2017. EU erkänner de många olika roller som civilsamhället spelar för att främja demokrati och försvara rättighetsinnehavare, social rättvisa och de mänskliga rättigheterna. EU ska främja utrymmet för civilsamhället och stötta civilsamhället till att bygga kapacitet och förstärka sin röst.

⁹⁷ Wallman Lundåsen, Susanne och Trädgårdh, Lars 2016. Civilsamhälle, social sammanhållning och tillit: rapport till Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm. Stockholms stad

⁹⁸ Linköpings stift 2017. Inget biter så starkt på fördomar som erfarenheter.

⁹⁹ Modéus 2016, s 150

¹⁰⁰ S100–2013–220, s 15

¹⁰¹ Analysen grundar sig i församlingsinstruktioner inkomna i Linköpings stift åren 2014–16.

¹⁰² Kurkiala & Jonsson 2017

¹⁰³ Eriksson 2012

¹⁰⁴ Wiedel 1999

¹⁰⁵ Gustavsson 2017

¹⁰⁶ Modéus 2016, s 106

¹⁰⁷ KO 2017, sjunde avdelningen

¹⁰⁸ Ks 2012:345

¹⁰⁹ Sarja 2014

¹¹⁰ Hänvisning till kyrkostyrelsens beslut

i en inbjudan till stiftsdirektorer och ansvariga i oktober 2017.

¹¹¹ Omvärldsanalys presenterad under föreläsning i Linköpings stift 2016 av Jonas Bromander.

¹¹² Kempe 2015, Gustafsson 2016

¹¹³ Gustafsson 2016, del 2.4

¹¹⁴ S100–2016–257, s 4

VISIONEN FÖR LINKÖPINGS
STIFTSORGANISATION ÄR **LEVANDE
FÖRSAMLINGAR**. DETTA UTTRYCK
SAMMANFATTAR DET GODA LIV SOM
LEVS I FÖRSAMLINGARNA I DAG OCH
DEN LÄNGTAN EFTER FÖRDJUPNING,
UTVECKLING OCH ENGAGEMANG SOM
FINNS I DENNA RIKTNING.

